

BRÄNNPUNKT

IRAK

Nr VI

20 kr

Ett preliminärt bokslut

Så kom den stora dagen i december då USA kunde meddela att kriget i Irak nu var ”slut”.

Det blev inga stora ceremonier eller militärparader där hemma. Dock skulle en miljon krigströtta New York-bor en månad senare gå ut på gatorna för att hylla sitt fotbollslags seger över rivalerna. Det säger en hel del om ”tillståndet i nationen”.

Några soldater kunde återförenas hemma med sina familjer inför tv-publiken men tiotusentals andra förflyttades till andra länder kring persiska viken. Tusentals andra var på väg till Irak för ambassadtjänstgöring.

Hur många som eventuellt behöver byta uniformer mot kostymer för att bättre fungera som civila kontraktanställda blir inte klart förrän nya förhandlingar om säkerhets-samarbete kan inledas och uppnå något resultat. Platsannonserna på Blackwaters och andra bolags hemsidor gör klart att mycket återstår att göra i Irak.

Under tiden kan trupper användas till flera krigiska insat-

ser i andra länder. President **Obama** passade på i sitt årliga tal i januari att hylla militärens insatser för ”uppdraget slutfört”. I årets budgetförslag begär han över sex miljarder dollar för UD:s insatser och tre miljarder för militärens insatser i Irak under det kommande året! Så mycket pengar för ett krig som inte längre förs! Men trovärdighet har knappast varit kännetecknande för USA:s politik under denna konflikt.

Ny form för dominans

Vad som är uppenbart är att kriget har bytt karaktär. Ockupationen i folkrättslig mening har formellt tagit slut. Detta är en klar seger för motståndet. Men USA är berett att använda sig av vilka maktmedel som helst för att behålla kontrollen över oljan och kommer att anpassa sina metoder till det nya läget. Man har lämnat efter sig en impopulär och illegitim klientregering, som redan före uttåget hade visat sig vara ett redskap för diktatur och iranskt inflytande. Det återstår att se hur länge den blir kvar.

Uppgörelsens tid är inne. Motståndsrörelsens politiska

råd har förklarat att dess attacker mot resterna av ockupationen fortsätter tills alla amerikaner är borta och den illegitima regeringen har störtats.

Mycket har hänt under ockupationens decennium. Kriget har varit förödande för USA:s ekonomi och ställning som supermakt. Irak var den svagaste länken, det vill säga brännpunkten i kampen mot imperialismen. Idag är hela Mellanöstern och den islamska världen i gungning. Den arabiska våren har gett uttryck för det breda folkliga hatet mot korrupta diktaturer som har gått USA:s ärenden. Så enkelt är det – kampen för demokrati och sociala framsteg är intimt förknippad med kampen för självbestämmande och oberoende. Även i Irak.

Ett högt pris

Det är för tidigt att upprätta mer än ett preliminärt bokslut för detta krig. USA har förlorat i den meningen att de tvingas dra bort trupperna. Men irakierna har betalat ett oerhört högt pris för sin uppstudsighet mot imperiet.

Landet har slagits i spillror. Siffrorna över döda och de mänskliga tragedierna för de överlevande är ofattbara. Förstörelsen och förödelsen är så stora att man har svårt att ta till sig vilka konsekvenserna blir för landets framtid.

De genetiska effekterna på befolkningen av uranvapen är ännu ej fullt klargjorda.

Sekteristiskt våld och fortsatt etnisk rensning liksom hotet från terrorism är fortfarande vardagen för många irakier. Infrastrukturen fungerar inte.

Iraks suveränitet kränks fortfarande av USA:s närvaro. Andra länder, däribland Iran, Israel och Saudiarabien, försöker öppet eller i det fördolda blanda sig i och påverka utvecklingen i landet. De korrupta politiska klickar som slåss om makten och som går andra länders ärenden kan inte ena irakierna för att försvara sitt oberoende och resa sig ur askan.

Ansvar

Vi har ett ansvar att fortsätta följa händelseutvecklingen och stödja irakiernas kamp för

reellt oberoende. Vi har alltid hävdat att kriget var illegalt och att ockupationen var illegitim. Brott mot freden är det allvarligaste brott som finns. Inga av de ansvariga politikerna har hållits ansvariga för sina handlingar eller för andra brott som förknippas med platser som Falluja, Abu Ghraib eller Haditha. Solidaritetsrörelsen har ett ansvar att fortsätta att driva dessa frågor. Solidariteten med Irak grundas på ömsesidigt intresse av

att försvara mindre länders, även Sveriges, suveränitet.

IrakSolidaritets arbete för att mobilisera opinionen mot kriget har varit viktigt både i Sverige och internationellt. Hur vi kan ta detta ansvar i framtiden måste diskuteras. Plattformen och organisationsformen kan behövas förändras. Läget i Irak och i världen har förändrats. Men våra irakiska vänner ska veta att vi tar ett fortsatt ansvar.

Mike Powers

Jag är irakier.

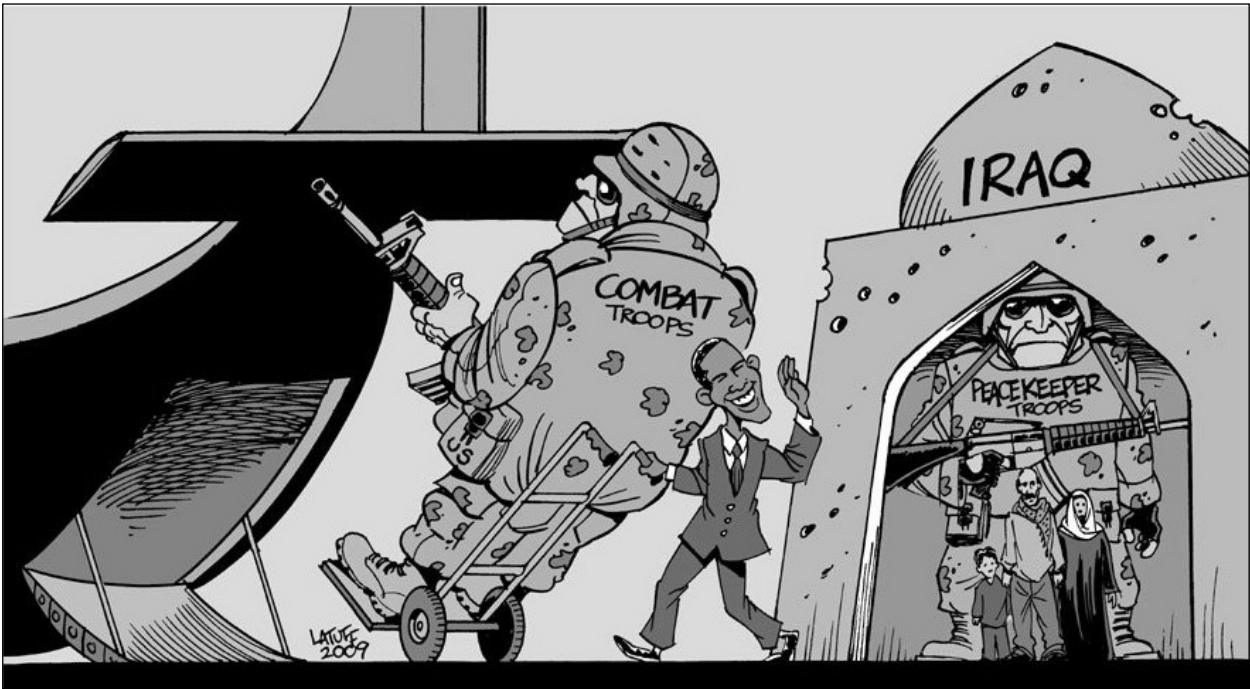
*Döda mig och kalla det
"övriga förluster".*

*Fängsla mig och kalla det
"säkerhetsåtgärd".*

*Fördriv mitt folk i massflykt
och kalla det "Nya Mellanöstern".*

*Stjäl mina tillgångar, invadera mitt
land, byt ut mina ledare
och kalla det "demokrati".*

- Solidaritet med Iraks folk!
- Ett fritt, enat och självständigt Irak!
- Krigsförbrytare ska ställas inför rätta!

President Obama tar hem stridande trupper, men lämnar kvar "fredsbevarande trupper" och annan personal.

USA:s kontroll tar ny form

Så är då USA:s "inviterade" ockupation av Irak äntligen avslutad. Eller?

Med senare års upprepade löften om avslutad ockupation men fortsatt närvaro är det rimligt med en viss skepsis. Denna gång har emellertid nästan all amerikansk militär personal lämnat landet – en del av dem reste dock inte längre bort än till närliggande länder som Qatar, Kuwait och Jordanien, där de omedelbart blivit en del av uppdämmandet av den arabiska våren och det iranska "hotet".

Kvar i Irak finns nu främst en enorm diplomatisk beskickning på minst 16 000 man (jämför till exempel de 55 man har i Turkiet) med bland annat tusentals "civila" säkerhetskontraktörer, och vidare ett okänt antal specialstyrkor (SOFs) liksom CIA-personal, för vilka någon reglering inte ingått i det formella fördraget mellan länderna. Men Irak är numera ändå militärt nära sammanvävt med USA, tiotals miljarder dollar läggs på att byta de gamla vapensystemen till amerikanska, vapenexportörer har uttryckt stora förhoppningar på en blomstrande marknad framöver, bland annat ska

Irak köpa ett 100-tal F-16-plan och ett delkontrakt i detta köp var bland det sista man genomdrev innan utdragandet i december. Instruktörer bifogas, ett klassiskt sätt att behålla en säkerhetspolitisk kontroll.

Militär kontroll

Men en regelrätt militär närvaro kan komma att återetableras. I Washington har man börjat ifrågasätta den diplomatiska beskickningens storlek, utan rent militärt tryck förmår inte diplomaterna längre driva hemlandets intressen i de irakiska politiska korridorerna.

I samband med vinterns ökande oro i landet initierade Pentagon förhandlingar om ett nytt militärt samarbetsavtal med Irak. Pentagon har också begärt en fortsatt mångmiljardbudget för "fortsatta aktiviteter" i Irak.

Den irakiska regeringen pendlar mellan markeringar av sin självständiga hållning gentemot stormakten och av behov av hjälp mot sin svaga ställning i landet.

I Irak är ändå huvudfrågan idag hur befolkningen ska hantera den tidigare ockupationens och krigets effekter. Socialt sett har landet ramlat

ned i ett moras, den under krig och sanktioner förstörda infrastrukturen förblir förstörd.

Korruption

Enorma belopp har lagts på återuppbyggnad, varav flera tiotals miljarder har försvunnit i ren korruption, förskingring och inkompetens. Elektricitet och vatten/sanitet förblir ett akut problem i städer och än mer på landsbygden. Vattenburna sjukdomar förblir en källa till epidemier och dödsfall.

Av stadsbefolkningen har de som räknas som levande i slum på grund av fallerande infrastruktur tredubblats sedan 2003 till mer än 50 procent. Ekonomin fortsätter sin kraftgång alltsedan sanktionstiden och ockupationsmaktens chockterapi och raserande av de offentliga verksamheterna och den inhemska industrin. Nästan all industri utanför oljesektorn är borta, stora delar av jordbruket utslaget, merparten varor är nu importerade. Den faktiska arbetslösheten ligger på över 50 procent.

Enligt UNDP befinner sig nu 23 procent av befolkningen under fattigdomsstrecket, undernärda barn låg 2007 på 28 procent, samma år

var 35 procent av barnen (fem miljoner), föräldralösa. Antalet änkor i landet uppskattas till uppemot två miljoner.

Siffrorna talar sitt tydliga språk om krigsperiodernas och ockupationens karaktär. Fortfarande är flera miljoner i exil, två miljoner inom landet varav minst en halv miljon lever i kåkstäder och läger, utomlands ytterligare kanske två miljoner främst i grannländerna. Få vågar eller kan återvända till sina hemområden, av säkerhets- eller ekonomiska skäl.

Återuppbyggnaden försvåras av den massiva exodus som skett av de välutbildade, som – ofta under dödshot – har lämnat landet; läkare, lärare, forskare, en uppskattning säger att 40 procent nu är borta. Den stora gruppen kvinnor inom universiteten har trängts undan, det en gång så avancerade utbildningssystemet ligger i ruiner och har bara erhållit en procent av de USA-kontrollerade återuppbyggnadspengar som rekommenderats efter 2003. Mellanösterns bästa universitetssystem har blivit det sämsta. Samtidigt kan en vacklande sjukvård naturligtvis inte hantera utmaningar som den explosion av cancer och missbildade barn som härjar främst i södra Irak, ett resultat av de amerikanska styrkornas användning av uranvapen.

Beroende politiker

Att hoppas på kraftfulla tag från det politiska etablissemanget i Irak är fåfängt. Alltsedan invasionen 2003 har amerikanska intressen sett till att den irakiska staten dominerats av förhållandevis lojala och samtidigt splittrande grupper.

Sekteristiska religiösa grupper gavs snabbt ett grepp över statsapparaten och dominerar den fortfarande idag – de driver sektpolitik med "nationell" retorik, främst shiitiska miliser har släppts in i polis- och arméväsende.

Resultatet har blivit en extrem korruption från topp (i omgångar har stora delar av statsbudgeten "försvunnit") till botten (miliser håller hela stadsdelar i ett järngrepp och utövar utpressning, kräver mutor för samhällsservice, samt utövar ren maffiaverksamhet).

En lång rad utredningar av förskingring av offentliga medel har stoppats under senare år, korruptionsutredare tvingats avgå den ene efter den andre. Sekteriseringen av politiken har medfört att landets konstitutionella utformning legat i stöpsleven, separatistiska intressen i söder och i norr har, med benäget bistånd från ockupationsmakten, regelbundet drivit frågan om en konfederation, trots att en majoritet av befolkningen varit emot detta.

Allra starkast har kurdiska partier drivit frågan, med ett senast nu i januari återupplivat regionalt konstitutionsförslag där dessutom annektering av stora angränsande områden kring Kirkuk, i Diyala och Niniveh är inskrivna, vilket mött protester från befolkningen i de berörda områdena. Vidare har landets oljepolitik splittrats upp genom att kurdiska provinsregeringen, KRG, slutit ett 50-tal oljeavtal som både förbigår Bagdad, och som introducerar kontraktsformer (PSAs) som anses som ytterst kontroversiella eftersom de ger oljebolagen så goda villkor, vissa gäller dessutom olja som sträcker sig utanför provinsregeringens territorier.

I och med den sekteristiska färg-

ningen av staten har den politiska kulturen i landet kommit att präglas av religiös mobilisering, och nya folkgrupper har – närmast av desperation – börjat ta till sig separatistiska agendor. Provinsadministrationer i Diyala, Salahaddin, Anbar har föreslagit egen autonomi, i något fall har ansvarig guvernör fängslats för "terrorism".

En pandoras box öppnas därmed med ökande sekteristiska slitningar; shiaintressen i Karbala vill annektera delar av Anbar, provinser i söder gör med regeringens stöd anspråk på att själva organisera sina oljeresurser, de kurdiska anspråken möts med alternativa anspråk – vissa grupper vill föra ihop hela regionen kring Mosul med Kurdistan, och det finns till och med röster om en ny sunnistat som skulle ansluta delar av Jordanien och Syrien.

Det rapporteras om möten kring sådana frågor i Jordanien där av någon anledning brittiska aktörer deltagit i spelet.

Drivkraften bakom kraven har varit frånvaron av fungerande samhällsservice från centralt håll, och en oro att de lokala resurserna (oljan) inte kommer den egna befolkningen till del.

Premiärminister al Maliki, den främsta symbolen för korruption, på flykt.

Kan det vara så att den tidigare ockupationsmakten är ganska nöjd med den politiska förlamning som all denna splittring leder till?

Grannarnas dragkamp

Detta sker inte i något vacuum – i och med en söndersliten irakisk statsapparat har grannstaterna fått omfattande inflytande i Irak.

Främst har Iran starka band till sittande regering och premiärminister Maliki, vilket orsakat USA en hel del huvudbry, och inte gillas av stora delar av befolkningen.

Ekonomiskt dominerar landet alltmer av iranska kontakter, elektricitet, livsmedel och andra varor med mera, och inte oväntat begär Malikis regering undantag från de påbjudna Iransanktionerna.

I norr har å andra sidan Turkiet ett allt starkare inflytande, man är ekonomiskt dominerande i Kurdistan samtidigt som politiska spänningar inte saknas. Man vill också skydda den utsatta turkmenska minoriteten i landet, och har nyligen hotat med att intervensera mot Bagdadregeringen för att skydda sunnigrupper mot de sedan länge pågående förföljelserna.

För att göra det ännu mer komplicerat finns mycket saudiarabiska och även qatariska intressen och pengar i omlopp, Saudiarabien och Qatar befinner sig i en offensiv fas i regionen där ett huvudmål är att motverka Irans framstötter, samtidigt som man slagit ned sin interna shiafärgade arabiska vår.

Detta gör inte minst situationen med iranskt stöd till och US-allierat saudiarabiskt/qatariskt (och delvis al Qaida-kopplat) undergrävande av grannlandet Syriens regering till en komplex affär, via Irak kommer alltså stöd till bägge sidor i Syrien.

Inom Irak kan vi ana turkiskt och saudiarabiskt stöd till politiska grupper kring den tidigare regeringschefen Allawi och Iraqiya-partiet, som USA länge haft ett gott öga till men misslyckats med att få till regeringsställning.

Utrensningar av politisk opposition sker regelbundet från nuvarande

Om inte du kommer till demokratin, så kommer demokratin till dig.

regeringens håll, vanligen med hjälp av anklagelser för tidigare baathmedlemskap eller terrorism när vi talar om folk i och kring etablissemanget, eller genom försvinnanden och fängslanden bland mer ordinära oppositionella, ofta utförda av Malikis egna hemliga polis, och placering i något av de ökända "hemliga" fångelser som sorterar under säkerhetstjänsten, vilket HRW och Amnesty pekat på i årtal.

För ett år sedan satt minst 50 000 personer fängslade utan prövning, många utsatta för systematisk användning av strypning, borrande i kroppsdelar, våldtäkter, elchocker och så vidare.

Idag vet vi inte hur många som sitter i detta hemliga fängelsesystem, utrensningarna har inte oväntat åter eskalerat med 1000-tals fängslanden sedan Maliki förstod att de amerikanska styrkorna faktiskt skulle lämna landet.

Regeringen, liksom den kurdiska provinsregeringen, och i än högre grad de enskilda partierna, har också eskalerat sina angrepp på journalister och andra rapportörer, flera internationella organisationer har framhållit den ökande repressionen.

Brett motstånd

Samma repression har också drabbat den irakiska motsvarigheten till den arabiska våren, som våldsamt

har slagits ned i en lång rad städer. Protesterna har rört allt från usel samhällsservice, arbetslöshet och regeringens sektarism till den amerikanska närvaron. Svaret har blivit ett liggande lagförslag om förbud mot "omoraliska" folkförsamlingar.

Motståndet som varit riktat mot ockupationsmakten och de egna ockupationsvänliga politikerna vävs ihop med dessa sociala protester, och domstolarna använder villigt den krigsanpassade terrorismlagstiftningen mot alla typer av oppositionella rörelser. Användningen av dödsstraff har eskalerat.

Till syvende och sist handlar det om att Malikiregimen i än högre grad än tidigare etablerat en diktatur med parlamentarisk fernissa – den praktiska politiken förs av regeringen, och i synnerhet av premiärminister Maliki själv som har direkt kontroll över de avgörande säkerhetsfunktionerna – inrikes- och försvarsdepartementen, och över den dagliga oljepolitiken som parlamentet inte ges insyn i.

Oljeintressen

Naturligtvis ligger omvärldens fokus på landets olja. Irak har många, stora och oexploaterade oljefält, bland världens största. Efter årtal av trögheter i och med krigföringen har under de senaste åren oljekontrakten

i Irak tagit fart, och flertalet stora västerländska oljebolag kan vara nöjda med utdelningen.

BP, ExxonMobil, Shell med flera har sedan 2009 fått enorma kontrakt på utvinning och exploatering. ExxonMobil har mot protester drivit igenom kontrakt både med Bagdad och med kurdiska regeringen, och utnyttjar alltså de spänningar som finns i landets oljepolitik.

Målsättningen från såväl den irakiska regeringen som från Washington är att Irak ska nå en "swinging capacity", det vill säga att man ska ha en överskottskapacitet som kan komplettera den internationella oljemarknaden vid kriser. Idag är det bara Saudiarabien har den kapaciteten.

EU driver därutöver sedan några år ett projekt kring energisamarbete med Irak med fokus på naturgasen, en del av en ny energistrategi.

Men problemen är många – alla hittills slutna avtal kan betraktas som olagliga (de har slutits under ockupation, och utan parlamentets insyn), det finns ännu ingen ny oljelag som reglerar kontrakten, och det finns en stark misstänksamhet bland befolkningen mot oljebolagens nya makt i landet.

Infrastrukturen är så förfallen efter tre omfattande krig, sanktionsåren och ockupationsåren, att det talas om behov av hundratals miljarder dollar i investeringar.

Behoven är så stora att till och med ExxonMobil uttalat att Irak fortfarande 2040 inte kommer att befinna sig bland de tre främsta

Irak kommer alltså att bli en kassako för oljebolagen, hur det än går.

Samtidigt fortsätter de olika stridigheterna. Motståndsrörelserna mot ockupationen och vad de uppfattar som en illegitim regering är både försvagade och har en ny situation att förhålla sig till, men vid sidan om opinionsbildning fortsätter attacker, samtidigt som flera av partierna inom etablissemang använder sig av militärt våld för att säkra sina positioner.

Trots den omfattande upptrappningen av militära insatser i Afghanistan under senaste åren är fortfarande antalet civila offer enligt officiell statistik större i Irak, under 2011 cirka 4000 mot 3000. Till detta ska läggas de många offer som denna typ av statistik tenderar att missa.

Med den speciella politiska spänningen mellan partierna inom etab-

lissemangerna, trots de enorma fälten. Men de kontrakt som nu slutits förutsätter att staten återbygger för en enorm produktionsökning. Om den inte förmår det förutsätts ändå oljebolagen få ersättning utifrån de stipulerade nivåerna.

lissemanget i januari ökade våldet drastiskt, partipolitiska manövrer ackompanjeras inte sällan av bilbomber och massarresteringar.

Ockupationen har lämnat efter sig ett land i ruiner, och med en korrumpierad diktatur i ledningen, som hålls under armarna av utländska intressenter. Sönderslitande mekanismer har av ockupationsmakt och särintressen byggts in i konstitution, oljekontrakt och statsförvaltning.

För att få ordning på sitt land behöver irakierna en omvärld som slutar utnyttja intern splittring och dold maktpolitik.

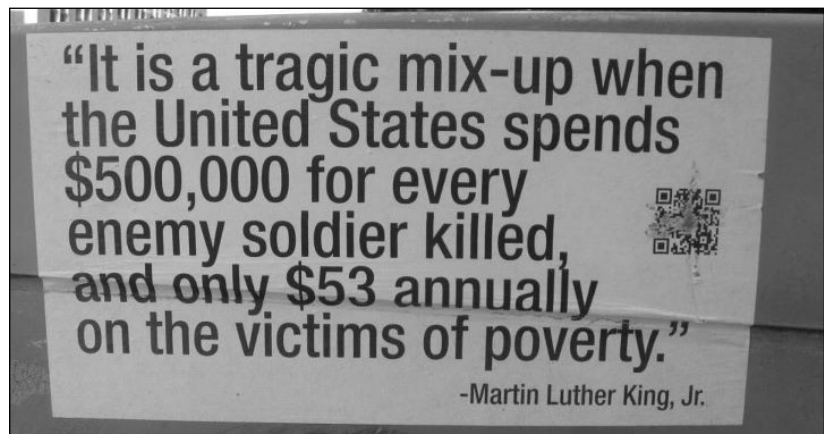
Vi får inte heller glömma de år av krig, ockupation och sanktioner som slagit mot landet. Få talar idag om hur det kriget egentligen såg ut; en olaglig invasion, flygbombningar av hela städer, avrättningskampanjer, fosforbomber, tortyr, understödjande av sekteristiska terror-miliser.

Frågan är om inte USA:s samlade politik mot Irak under de senaste 21 åren, med bland annat troligen över två miljoner döda som resultat, borde räknas som folkmord.

Dessa brottsmisstankar måste utredas, liksom det internationella samfundets ansvar. Vi får inte göra som så många gärna gör när stormakter löper amok – glömmar och går vidare som om inget hänt.

Mathias Cederholm

Historiker

”Det är en tragisk röra då USA spenderar 500 000 dollar för varje fiendesoldat som dödas, och bara 53 dollar om året på fattigdomens offer.”

Martin Luther King Jr.

Kriget handlade och handlar om olja

Oljan spelar en central roll för Irak och är en nyckelfaktor bakom ockupationen. Iraks före detta oljeminister Issam Al-Chalabi har tidigare belyst denna fråga i Brännpunkt Irak. Här svarar han på frågor om det aktuella läget. Svaren gavs i februari 2012.

Iraks f d oljeminister Issam Al-Chalabi pekar på riskerna för en regional konflikt i det oljerika området runt Golfen.

- **Det pågår en kamp om geopolitisk dominans och Hormuzsundet har central betydelse som den viktigaste passagen för kontroll av produktion och transporter av olja. USA har genomdrivit sanktioner mot Iran med stöd av EU, och Iran har svarat att de kan komma att blockera sundet. Hur bedömer du situationen och hur inverkar den på Irak?**

Det är inte första gången som Iran hotar att stänga Hormuzsundet, men denna gång är de kanske mer högljudda. Jag tvivlar på att de går till handling. Om Hormuzsundet stängs, kommer det att beröra cirka 15-17 miljoner fat per dag olja och över 70 miljoner ton LNG (flytande naturgas) huvudsakligen från Qatar.

Alla länder kommer att påverkas, inklusive Iran. Saudiarabien har kapacitet på omkring två miljoner fat per dag exporterat från Röda havet och Förenade Arabemiraten bygger en pipeline för 1,5 miljoner fat per dag för att kringgå Sundet. Den väntas vara klar i juni.

Iraks export skulle minska med 1,8 miljoner fat per dag till enbart 450 000 fat per dag genom Turkiet.

Jag tvivlar på att en stängning kan upprätthållas särskilt länge, men en stängning kommer att öka försäkringsavgifterna och få oljepriset att stiga betydligt.

- **Irak var ett oberoende land. Oljan var nationaliserad, men ockupationen förde tillbaka de företag som en gång kastats ut ur Irak, som BP, ExxonMobil, Shell och andra. En rad oljeservicebolag som Halliburton växer också i Irak. Vilka konsekvenser har denna avnationalisering haft**

- **för det irakiska folket och nationen, och vad kommer den att innebära för framtiden?**

Kriget handlade och handlar om olja. Irak gav omkring 80 procent av sina reserver till internationella oljebolag och den kurdiska regionsregeringen (KRG) tecknade 48 kontrakt, så vad finns kvar? Internationella oljebolag sparkades ut 1972 och är nu tillbaka genom ännu mer vidöppna dörrar. De använder irakiska pengar och inte utländska pengar eftersom de nästan genast kan få tillbaka alla sina utgifter (kraftigt stegrade) plus vinst. Den irakiska regimen tjänar över 80 miljarder dollar om året på oljeavgifter, men det marker inte folket något av. Korruptionen växer och över 70 procent är för förmodade löpande kostnader.

- **Al-Malikis regim skryter om att om sju år kommer Irak att producera mer än 13 miljoner fat per dag och vara den största oljeproducenten i världen. Kommenter?**

Det är inte sant. Av många skäl, däribland många logistiska problem, kommer Irak inte att kunna nå den nivån vid den tidpunkten. Förseningar syns redan. Irak kommer inte att kunna ha större exportkapacitet än enbart 5-6 miljoner fat per dag, så det kommer att finnas gott om oanvänd produktionskapacitet, som kommer att kosta Irak nästan 100 miljarder dollar plus betydande kostnader för drift och underhåll. IEA, EIA och andra bedömare väntar sig inte att Irak ska

nå mer än omkring 4-5 miljoner fat per dag år 2020.

- **USA, oljebolagen, den irakiska regimen har i flera år försökt genomdriva en ny oljelag, men de har inte lyckats. Den enda giltiga är den tidigare oljelagen. Vilken är den nuvarande juridiska situationen och vilka skulle konsekvenserna bli om parlamentet antog den nya oljelagen?**

Alla kontrakt som undertecknats av centralregeringen och KRG är olagliga eftersom de nu existerande lagarna kräver godkännande genom lagstiftning för varje kontrakt av parlamentet. Den irakiska regeringen har inte gjort det.

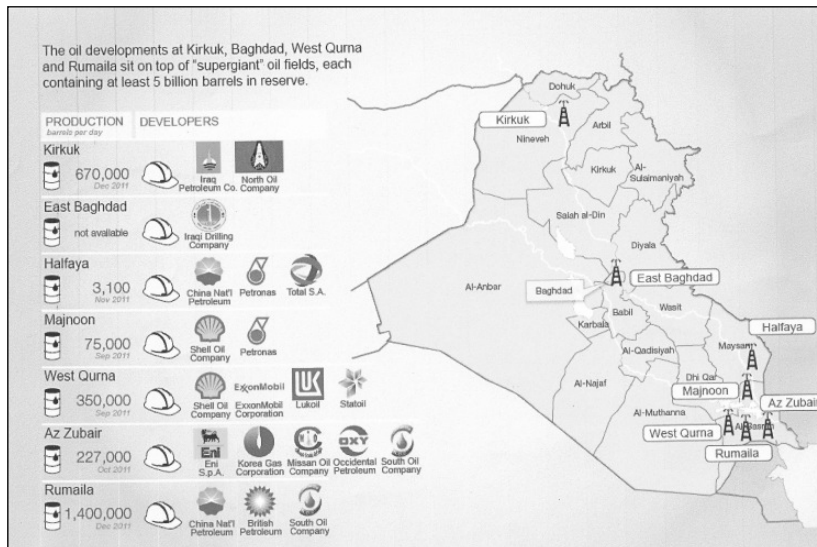
Hittills har de inte lyckats anta en ny lag, men om de gör det, kommer de helt säkert att försöka bevilja retroaktivt godkännande av alla dessa kontrakt, annars kommer den nuvarande regimen att fortsätta att bryta mot gällande lagar och göra vad de har gjort under de senaste tre åren.

- **Dessa juridiska svårigheter har inte hindrat vare sig Bagdad eller den kurdiska regionsregeringen KRG från att sälja ut Iraks naturresurser. Vilken juridisk status har dessa kontrakt?**

Ja, och regeringen såväl som företagen är medvetna om det, men så småningom kommer de att nå en kompromiss för att legalisera dessa kontrakt

- **Bagdad har tecknat elva olje- och gaskontrakt för landets största fält med de tidigare stora oljebolagen, men också med statliga företag från framväxande ekonomier som Kina och med Ryssland och andra länder. Kan du säga något om den pågående rivaliteten mellan USA och andra länder och företag? Vad anser du om priset för dessa affärsuppgörelser?**

Sant, internationella oljebolag av olika nationaliteter är nu inblandade fastän de flesta arbetena görs av västliga servicebolag, huvudsakligen amerikanska. Villkoren för denna förmån är viktigare än priserna. Hittills har Bagdad inte offentliggjort detaljerna, men det har sagts av många kommentatorer

Oljefälten i Kirkuk, Bagdad, Västra Qurna och Rumaila rymmer enorma oljetillgångar med reserver på minst fem miljoner fat. Källa: Al Jazeera.

att förändringar gjordes för att passa oljebolagen beträffande ersättning för kostnader och vinster och kontraktens längd liksom rätten att utveckla andra oljemöjligheter i samma fält.

- **Den kurdiska regionalregeringen (KRG) har tecknat omkring 40 kontrakt med utländska företag, däribland ett med oljefjätten Exxon Mobil. Det förefaller också som om en del av Exxons fält ligger utanför KRG:s område. Vad säger du om Exxons kontrakt och dess möjliga konsekvenser?**

1. Bagdad erkänner inte alla kontrakt som tecknats av KRG, däribland det med ExxonMobil som redan har ett stort kontrakt med ministeriet om oljefältet Västra Qurna.

2. De sex kontrakt som tecknats av Exxon Mobil innefattar tre områden utanför KRG:s jurisdiktion, särskilt i Ninewa vilket tycks vara ytterligare ett godkännande från Washington av en framtida kurdisk stats förväntade expansion in i andra områden.

3. Ännu efter nästan sex månader, har Exxon Mobil inte ens besvarat Bagdads brev. Samtidigt har inga åtgärder vidtagits mot dem i Västra Qurna där de har de största kontrakten och det största oljefältet.

4. Förra veckan avslöjades det att franska TOTAL kommer att hänga på och skriva kontrakt med KRG. Även detta är en kränkning eftersom

TOTAL är en partner i utvecklandet av oljefältet Halfaya i södra Irak.

- **Skandinaviska oljebolag deltar i jakten på irakisk olja och gas, som norska statsägda Statoil, DNO och svenska Lundin Oil/Petroleum via Bayou Bend Petroleum/Shamaram Petroleum Company (se fotnot). Har du någon kommentar särskilt om de svenska och norska oljeintressena?**

De kontrakt som tecknats av skandinaviska länder var med KRG. Viktigast är kontraktet med DNO i Tawaq, där faktisk produktion började för nästan ett år sedan och DNO gör redan vinster genom ökat värde på aktier och oljeförsäljning. Till följd av det köpte Förenade Arabemiratens Ras al-Khaima en betydande aktiepost.

Även Statoil blev en juniorpartner till Rysslands Lukoil (15 procent) i ett servicekontrakt för Västra Qurna-2, men på senaste tiden har det meddelats att Statoil säljer sin aktiepost till Lukoil och drar sig helt bort från Irak. Inga skäl angavs.

DNO var inblandad i ett antal skandaler under de senaste åren som även rörde USA:s före detta ambassadör **Peter Galbrith** samt **Ashti Hawrami**, KRG:s minister för naturresurser.

- **Slutligen, USA:s president Barack Obama sade i sitt tal i Fort Bragg den 14 december 2011 att**

Om Iraks olja

”Till skillnad från de gamla imperierna gör vi inte dessa offer för territorium eller naturtillgångar. Vi gör det för att det är rätt... Detta är en fantastisk bedrift som tagit nästan 9 år att åstadkomma.”

USA:s president Barak Obama i Fort Bragg 15 december 2011.

”Irak är en av världens attraktivaste oljemarknader.”

Davis Bender, Mellanöstern-analytiker vid Eurasia Group i Washington.

”Iraks energisektor är både central för den irakiska ekonomins återuppbyggnad och utveckling och av enorm betydelse för världens framtid. Med sitt fokus på Irak kommer årets World Energy Outlook att belysa en central fråga för den globala energins framtid, och vi är mycket glada över att arbeta med starkt stöd från Iraks biträdande premiärminister Dr. **al-Shahrستاني** och i samarbete med de irakiska myndigheterna.”

*Maria van der Hoeven
IEA:s verkställande direktör*

USA lämnar kvar “ett suveränt, stabilt och självständigt Irak, med en representativ regering vald av dess folk”. Din reaktion?

Fastän de flesta av USA:s väpnade styrkor har lämnat Irak i slutet av 2011, återstår omkring 15 000 soldater i USA:s ambassadområde plus tusentals förklädda inom säkerhetsföretag. USA:s politiska inflytande fortsätter fastän iranskt direkt inflytande är mer påtagligt.

Irak befinner sig i kaotiska förhållanden på grund av politiska konflikter bland de största politiska grupperna. Säkerheten har försämrats under de senaste månaderna och en ny diktatur växer fram genom att Nouri Maliki och hans Dawaparti minskar rollen för många av hans rivaler och närmaste allierade från andra politiska grupper.

Motståndets röst i ett krossat land

Asma al-Haidari är irakiska, bosatt i Amman och representant för oppositionen mot ockupationen. I denna artikel speciellt för Brännpunkt Irak, ger hon sin syn på läget.

Jag har blivit ombedd att beskriva den verkliga situationen i Irak, som vi, patriotiska nationalister i opposition mot ockupationen och dess efterdyningar, ser den. Det ska jag göra, men jag vill att ni kommer ihåg att Irak inte är en ”misslyckad stat”. Det är ett krossat land.

Alla Iraks 80 år gamla institutioner som modern stat förstördes systematiskt. Det finns ingen regering – det som finns är bara en ”bubbla i den gröna zonen” befolkad av några tusen uppskrämda inkompetenta och korrupta kriminella element av skilda nationaliteter, som ser sig över axeln utan lojalitet till Irak. De forslades in av ockupationen och förra året den 25 februari, då den Stora Irakiska Revolutionen och Vredens och Ilskans Dag började, flydde de alla sin kos, inklusive Maliki.

Lögn om oberoende

Först och främst vill jag att ni ska veta att USA hela tiden ljög och fortsatte att ljuga om orsakerna till att de attackerade och ockuperade Irak, precis som de nu ljuger om att ha lämnat Irak och om att detta land nu skulle vara en suverän och oberoende stat!

De attackerade en stat som är en av grundarna av Förenta Nationerna med mer än 80 år som modern statsbildning och lämnade den i kaos och spillror.

Irak är civilisationens vagga, 11 000 år äldre än USA! I över 11 000 år har det varit en enad enhet som har gett civilisationen det första skriftspråket – bokstäverna – de första lagarna, det första hjulet och de första vetenskapliga uppfinningarna! USA har mördat, plundrat och förstört och lämnat det öppet för en andra och mycket allvarlig ockupation från Iran!

Tillbakadragandet av huvuddelen av de amerikanska stridande trupperna från Irak ser vi som en stor seger för vårt modiga

Asma al-Haidari är ekonom och människorättsaktivist, född 1946 i Bagdad i en familj som i flera generationer ägt stora landegendomar, utbildad i England från 11 års ålder, där hon arbetade i England i en av de äldsta affärsbankerna i London som rådgivare till Arabförbundets ordförande. Har rest mycket över hela arabvärlden och Europa. Blev politiskt aktiv och engagerad för mänskliga rättigheter 1990 när sanktionerna påtvingades Irak. Bor nu i Amman, Jordanien

väpnade motstånd oavsett vilken förklädning ockupationen och dess marionettregering vill ge det, och oavsett vilket skäl de anger för tillbakadragandet.

Det styrande rådet som regerades av **Bremer**, de påstått demokratiska valen och folkomröstningen om den så kallade konstitutionen, SOFA-avtalet och de hemliga överenskommelserna om grundarna för framtida förbindelser med Irak är alla steg som ockupationen tvingades ta på grund av det irakiska motståndet.

Vårt motstånd satte också krokben för skapandet av Nya Större Mellanöstern liksom för det amerikanska imperiet och fullbordandet av det Amerikanska Århundradet.

Amerikanerna finns fortfarande kvar i annan förklädning, under ett annat namn – CIA i hundratals befästa hus i stadsområden, säkerhetsföretag med hundratals anställda legosoldater och milismän, den största amerikanska ambassaden i världen både till ytan

och bemanningen – och de behärskar och kontrollerar vårt luftrum och våra tillgångar och vi lyder fortfarande under säkerhetsrådets klausul 7 [enligt vilken Irak måste betala krigsskadestånd för Kuwaitkriget samt om gränsdragningen mellan Irak och Kuwait. ö.a.].

Till allt det ovan nämnda kommer de tusentals irakiska civila som arbetar som deras agenter, liksom dem som ingår i vad som kallas Iraks nationella säkerhetsstyrkor, lojala mot politiska partier och maffian.

Amerika äger våra rikedomar och naturtillgångar både över och under marken!

Men Irak kommer att resa sig igen, likt fågel Fenix. Irak har alltid rest sig efter sina många ockupationer. Amerikanerna borde ha läst Iraks historia rätt, samt om vår antropologi och karaktär. Vi vet att deras tankemedjor tillbringat mycket tid med att läsa, men de tycks ha läst på ett främmande språk.

Rökrida

Jag skulle vilja påpeka att den långa diskussionen om ”immunitet för de amerikanska trupperna” var en rökrida. Vi vet alla att amerikanska trupper och personal har immunitet vart de än går, eller var de än är stationerade. De långa diskussionerna handlade enbart om huruvida Irak ska betala för närvaron av dessa trupper. **Maliki** (eller för den delen vem som helst i hans position) tar order.

Men huvudproblemet var att om Irak skulle betala kostnaderna för dessa trupper, så skulle det inte finnas något kvar för korruption, för plundring av Iraks rikedomar av de politiker som kom med ockupationen.

Det är sant att en del människor hävdar att USA:s styrka är på nedåtgående och det hör vi också från amerikaner, men jag tror inte på det! Jag tror att de gillar den här föreställningen. De kom i avsikt att förstöra Irak och skicka det tillbaka till stenåldern – kom ihåg **James Bakers** kommentar till **Tariq Aziz!** De gör det fortfarande – jag tror att de njuter av detta kaos. Det ger dem möjlighet att plundra Irak och fortsätta med vad de redan har planerat, att

förvandla Irak till små förläningar och furstendömen, så att Israel kommer att förbli starkast i regionen militärt, ekonomiskt och finansiellt.

USA kom inte hundratals mil över hav och land och förlorade inte över 30 000 män samt cirka 300 000 fysiskt och psykiskt handikappade – en ännu växande kostnad – för att förlora kontroll och inflytande! När rätt tillfälle kommer så avser de att använda sitt inflytande och sin makt.

Vi bör alla minnas vad **Churchill** en gång sa om amerikanerna – att de gör allt fel tills de tvingas ta fram rätt plan och genomföra den!

Klientstat

Ja, naturligtvis är Irak en klientstat eller något ännu värre, eftersom vi faktiskt fortfarande är ockuperade. Amerikanska baser står fortfarande helt under amerikansk kontroll och irakier äger inte tillträde. Amerikanska trupper anfaller och gör råder mot människors hem. De håller människor fängslade på okända platser. Iransk militär och civila, som faktiskt styr, ger order till premiärministern och besätter vissa våningar i ministerier för säkerhet.

När det gäller underrättelseofficerare från olika länder, inklusive Israel – ja Irak har säkerhetstjänster av alla färger och nationaliteter! De arbetar alla där som de vill, men nu är den iranska militären och underrättelsetjänsten den farligaste och trots att USA ser Iran som sin fiende, så är det USA som öppnat Iraks dörrar för iranierna och har arbetat med dem för att förstöra Irak.

Proteströrelsen i Irak, som vi kallar Den Stora Irakiska Revolutionen, är ickesekteristisk och politiskt obunden. Den är unik genom att den är den enda rörelse som inte stöds på något sätt av några utländska element och det är skälet till att den inte syns på de internationella och arabiska mediernas radarskärm. Den är också unik genom att den faktiskt startade bara ett par dagar efter ockupationens början 2003 och vi ser den som en förlängning av det irakiska väpnade Motståndet. Det väpnade Motståndet stöder den helt.

Med detta sagt bör det också sägas att Den Stora Irakiska Revolutionen

består av irakisk ungdom, stamledare, kommunister, baathister, oberoende människor utan partipolitisk tillhörighet, alla religioner, sekter och etniska grupper, medelålders kvinnor och män, barn, akademiker, läkare, ingenjörer, journalister, aktivister, människorättsaktivister, i själva verket människor från alla samhällsskikt, men de största rörliga skikten är universitetsutbildade och arbetslösa ungdomar – patriotiska irakier av alla slag. Ett dilemma för Motståndet är i själva verket att de inte vill och inte får utsätta de protesterande för Malikis övergrepp och förtryck. Den Stora Irakiska Revolutionen har sett tiotals martyrer och hundratals försvunna och torterade och hotade av regeringens säkerhetstjänst.

Protesterna började i södra Irak, i Basra, Nassiriya, Kut, Deewaniya, Samawa, och i norr – Sulaymaniya och i alla de nordliga städerna. Den dagen protesterades det i hela 15 provinser och varenda stad i Irak. Protesterna undertrycktes brutalt och många dödades. I går, den 17 februari, var den första årsdagen av de stora protesterna i Sulaymaniya och norr. I går misshandlades och arresterades alla mediarepresentanter, och människor som protesterade undertrycktes.

De arresterade journalisterna var: **Heinrich Ehrenz** från Tyska Pressagenturen, **Rahman Ghareeb**, korrespondent på *Sumariya News*, mycket svårt misshandlad, ordföranden för Metro Human till Försvar för Journalisternas Rättigheter, **Imad Billal**, korrespondent på *Kurdistan News*, **Sebastian Miro**, amerikansk fotograf och journalist, och **Kemran Nejm**, fotograf på *Al Jazeera*.

Den Stora Irakiska Revolutionen har för avsikt att fira sin första årsdag den 25 februari, om några dagar, och vi är alla mycket oroliga för hur de kommer att bemötas av säkerhetstjänsten, eftersom vi har förstätt att Maliki redan utarbetat sina säkerhetsarrangemang.

Revolutionens mål är att bli av med ockupationen och allt vad den innebär, att göra oss av med marionettregimen, att ta fram en ny irakisk konstitution som skrivs av irakier och att lagföra alla korrupta tjänstemän – och jag kan försäkra att det finns massor av såna!

Det är bara att börja med presidenten och premiärministern och sedan fortsätta neråt.

Detta är vad som krävs för att skapa ett enat Irak. Vi är för en interimistisk nationell samlingsregering bestående av en blandning av före detta arméofficerare och teknokrater, som installeras och styr landet i två år medan en ny konstitution och en lag för politiska partier samt en vallag skrivs. Val skall hållas under närvaro av internationella valövervakare och observatörer från FN, Carter-institutet, EU-parlamentet och andra väletablerade och pålitliga institutioner.

Jag måste också nämna att kvinnor har spelat en mycket stor och heroisk roll i protesterna. De har blivit brutalt skymfade, fängslade och hotade.

Proteströrelsen i Irak har inte syns i media, därför att vi är ett ockuperat land och den västliga såväl som den arabiska pressen har lydigt underordnat sig USA:s alla önskingar och krav för att behaga makten.

Detsamma gäller för alla dessa internationella organisationer för mänskliga rättigheter, inklusive FN. Bara helt nyligen har de börjat skriva kritiskt om den fruktansvärda situationen för mänskliga rättigheter i Irak. Men de skrapar bara på toppen av ett isberg. Den 25 februari 2011 hjälpte amerikanska trupper och helikoptrar regeringens säkerhetsstyrkor att kväva protesterna.

Låt mig ge er några siffror – vi registrerar och arkiverar allt som vi har möjlighet till när det gäller mänskliga rättigheter. Under de senaste tre månaderna när Maliki började häkta vad han kallar för medlemmar av en ”sammansvärjning av Baathpartiet”, hävdar han att det rör sig om 600 personer. Han har kvarhållit i fängsligt förvar inte mindre än 12 000 människor, däribland kvinnor samt folk i 60-70-årsåldern. Några på listan är döda och har varit så i årtal. Arresteringarna har svept över hela landet från Basra i söder, i Kut och Deewaniya och tvärs genom resten av Irak och ända upp i norr. Dagligen förekommer råder och arresteringar. Det är inte längre den vanliga refrängen om ”baathist”, ”Al Quaida”, ”terrorist” – det är en fråga om att rensa bort varje irakier som är en patriotisk irakisk arab, som

är emot Iran och dess inblandning i Iraks interna angelägenheter.

När det gäller Iraks fångelser – hemliga och kända – tror vi att de hyser mer än en miljon människor, som kvarhålls i årtal utan rättslig process och under tortyr. Det är mer än två miljoner som har dödats genom ockupationen och det våld som den förde med sig. Sex miljoner barn är föräldralösa och trekvarts miljon av dem lever på gatorna. Fyra miljoner är änkor, varav en del miste sina män under tidigare krig, men omkring två miljoner har blivit änkor sedan ockupationen. Dessa siffror kan verifieras.

Man måste också nämna att närmare fem miljoner tvingades utvandra av säkerhetsskäl och det för med sig ett mycket stort problem för Iraks framtid. Detta gäller även de tre miljoner som tvångsflyttades inom landet. Deras antal stiger eftersom tvångsflyttningarna pågår fortfarande – dessa människor bor i tält eller i det fria och har gjort så sedan de tvingades bort.

En unik revolution

Jag tycker inte om att vår revolution kallas ”en vår”, för det ger intryck av att det är en av dessa USA/CIA-finansierade och -organiserade färgsprakande blomsterrevolutionerna. Vår revolution är unik – och den är vår egen! Den kommer att fortsätta – ibland mycket kraftfullt och ibland lugnare – det beror på det amerikanska stödet till Maliki.

Vi tror alla fullt och fast att denna proteströrelse och revolution är av yttersta vikt för Iraks framtid, för förändring och för återuppbyggnaden av Iraks sociala struktur. Det är här vi behöver europeiskt politiskt och medialt stöd mer än någonting annat.

Beträffande Maliki som gör sig kvitt all opposition – nå, han blir nu av med en del andra. Två parlamentsledamöter från Iraqiyablocket har uttalat sig klart och tydligt när det gäller brott mot mänskliga rättigheter och politiserandet av det påstått oberoende rättssystemet.

Ytterligare en ledamot av samma parti liksom en oberoende parlamentsledamot har avslöjat all korruption inom regeringen, särskilt Malikis och bland medlemmar av hans parti. Han [Maliki] är ganska flitig med att

utdela anklagelser om ”Terrorism 4” (den lag som innebär att folk kan föras bort med omedelbar verkan).

Våldet och sprängdåden som äger rum är alla utförda av regeringens milis med lojaliteter mot regionala makter som Iran och politiska partier eller mot maffian, allt i avsikt att sprida panik och skräck bland folk, följt av anklagelser till höger och vänster. Vi har ännu inte hört talas om några bevis eller resultat av en enda undersökning som regeringen har initierat. Vi tror att det är statligt organiserad terror.

Den här historien om federalism och sekterism iscensattes av amerikansk och brittisk propaganda två år före ockupationen och den har bearbetats under de tretton åren av sanktioner. 2006 och 2007 var vi så nära deras önskedröm om ett sekteristiskt inbördeskrig som det kunde bli, men därav blev intet! Det berodde på visdomen hos våra kloka män och tänkare.

Inget inbördeskrig

Kiv och politisk sekterism är en verklighet – alla dessa politiker som slåss om makt och rikedomar sinsemellan – men det kommer aldrig att bli ett sekteristiskt, religiöst eller etniskt inbördeskrig i Irak. Vi är alla ingifta med varandra och besläktade. Folk förstår mycket väl vad ockupationen och politikerna går för.

Under de senaste åren har folk över hela Irak kommit ut och talat om att de är emot federalism och delning – de kommer inte att acceptera det. Om det visar sig nödvändigt är de beredda att ta till vapen mot detta. Opinionsundersökningar har gjorts, senast bara för några dagar sedan – och fastän inga verkligt vetenskapliga undersökningar har genomförts av någon i Irak, så visar den som ändå gjorts att cirka 60 procent av folket är emot federalism. Vi genomförde faktiskt en elektronisk opinionsundersökning från England och där fick vi som resultat att 89 procent är emot federalism.

De enda som är för federalism är politikerna, därför att de har blivit betalda för att genomföra denna plan.

Faktum är också att de har fullkomligt och totalt misslyckats med att styra och administrera. De försöker bara skjuta

sina misslyckanden in i framtiden så att de kan fortsätta att plundra.

Naturligtvis ger den av amerikanerna påtvingade och nedtecknade konstitutionen premiärministern i centralregeringen finansiell och militär rätt och auktoritet över regionerna – ett faktum som samma politiker undviker att nämna när de talar med folk; då säger de att varje provins skall vara oberoende av centralregeringen när det gäller finanser och säkerhet.

Iraks folk vet om detta – i början var det av ren desperation för att bli kvitt Malikis förtryck och tortyr som de tänkte på regionalism. Folk förstår att federalism och regionalism betyder en styckning av Irak.

Vi har också hela tiden förklarat att federalism är en form för uppdelning i separata stater. Om ett enat land först delas upp och sedan sammanfogas igen, skulle det vara första gången i världshistorien.

Segern kommer

Jag försäkrar er att vi kommer att segra. Irak kommer att förbli enat och den mardröm vi har genomlevt kommer att bli en mardröm ur det förgångna. Vi kommer att bli kvitt Maliki som ett resultat av motsättningar inom ledningen och genom Motståndsrörelsen. Irak kommer att återuppbyggas både materiellt och andligt av sina egna söner. Irakierna kommer att förenas och återvinna hälsan.

Jag tror att detta år blir avgörande och tyvärr även blodigt. Genom gemensamma ansträngningar av våra unga revolutionärer och vårt heroiska motstånd såväl som våra välutbildade tekniska experter kommer Irak att förbli enat och även återuppbyggt.

Maliki och Irans inblandning och inflytande blir något i det förgångna. Då kommer vi att förmå förhandla med amerikanerna som jämlikar.

Vi har blivit krossade – Irak har raserats – men fem år efter ett verkligt oberoende och frihet kommer vi att förena oss med den civiliserade världen!

Vi har gemensamma intressen och vi kan träffa överenskommelser, men bara som jämlikar och som herrar över vårt eget öde.

Asma al-Haidari

Systematiskt mord på den högre utbildningen i Irak

Eduicide, den systematiska och medvetna förstörelsen av Iraks utbildningssystem var temat för ett seminarium i Gent, Belgien 9-11 mars 2011. I denna artikel rapporterar Sigyn Meder, som var en av deltagarna, från seminariet.

Den systematiska och medvetna förstörelsen av Iraks utbildningssystem inleddes redan med Gulfkrigen och sanktionerna, som skapade fattigdom och lidande och drev många välutbildade i flykt. Irak hindrades att importera det allra nödvändigaste, som kriter till undervisningen och klor för att rena vatten.

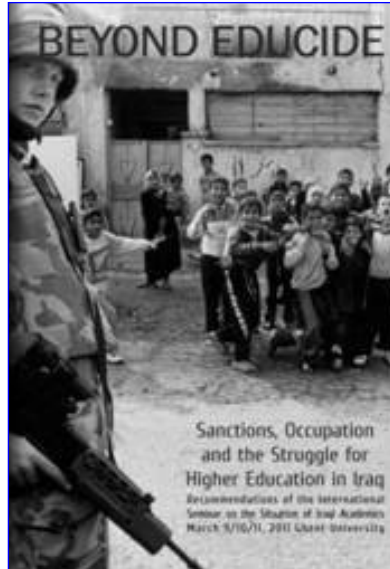
Hans-Christoph von Sponeck var FN:s vice generalsekreterare och koordinator för FN:s humanitära mission i Irak under sanktionerna, men lämnade sitt arbete i protest mot sanktionernas förödande konsekvenser för Iraks civilbefolkning.

I sin inledning till seminariet "Försvaret för utbildning i tider av krig och ockupation" i Gent, Belgien 9-11 mars 2011, använde han uttrycket "educide" för att beskriva mordet på utbildningen i Irak.

Omfattningen av förstörelsen och de riktade morderna på Iraks akademiker är svår att fatta. Svårt att acceptera är även tigandet och tystnaden om detta. Om USA och Storbritannien haft minsta vilja att uppmärksamma och utreda morderna på akademiker, hade det skett. Som ockupationsmakter har de det fulla ansvaret.

Likheten med plundringen och förstörelsen av Iraks mångtusenåriga kulturarv är slående. Det är knappast en slump att USA lämnade alla departement och institutioner till förstörelse, utom olje- och inrikesministerierna.

Seminariet i Gent var ett samarbete mellan MENARG (Mellanöstern- och Nordafrikainstitutionen vid Gents universitet), BRussells Tribunal med flera och med stöd från internationella organisationer däribland IrakSolidaritet.

Dokumentationen från seminariet finns samlad i boken Beyond Eduicide – Sanctions, Occupation and the Struggle for Higher Education in Iraq.

Vid det mycket sakkunniga mötet deltog 35 välrenommerade irakiska akademiker, många internationella personligheter och 200 aktivister. Det var en storslagen insats för att tala om för världen vad som pågår och bryta tystnaden om den avsiktliga förstörelsen och morderna. Seminariet diskuterade även vad omvärlden kan göra för att stödja Iraks undervisning och dem som undervisar.

Tidig larmsignal

Redan 11 april 2003 kom ett SOS från ett antal irakiska vetenskapsmän och universitetsprofessorer, som uttryckte sin rädsla över att de amerikanska ockupationsstyrkorna hotade dem till livet och att plundring av universiteten pågick under USA:s överinseende. De konstaterade att forskningsresultat, dokument, utrustning och arkiv plundrades och stals. De rapporterade även om listor med namn på folk som skulle mördas.

Den 7 februari 2004 rapporterade *New York Times* att hundratals intellektuella och administratörer på mellannivå hade mördats sedan maj 2003.

Mellan mars 2003 och oktober 2008 ägde 31 598 våldsamma attacker rum mot irakiska undervisningsinstitutioner, enligt UNESCO-rapporten *Education under Attack* 2010. Inhyrd mobb bussades till institutionerna, medan amerikanska soldater tittade på.

Den 27 april 2005 konstaterade FN-organet United Nations University International Leadership Institute att 84 procent av Iraks institutioner för högre utbildning hade bränts, plundrats eller förstörts. 700 grundskolor bombats, 200 bränts ner och över 3000 plundrats.

Som genom ett under undgick Bagdads universitet plundring, men 20 av Bagdads högskolor förstördes. Lärarutbildningsfakulteten i Waziriyya attackerades varje dag i 14 dagars tid. Veterinärhögskolan i Abu Ghraib plundrades på all utrustning.

Bara i Diyala-distriktet ockuperades USA 70 grundskolor som omvandlades till militärförläggningar.

Den 28 juli 2003 hade amerikanska trupper kommit till Falluja. Föräldrar och skolbarn demonstrerade fredligt mot USA:s ockupation av grundskolan Al Qaid. Amerikanska soldater dödade 17 i kön av demonstranter. Så föddes motståndet i Falluja.

Läraryrket i Bagdad sjönk med 80 procent mellan mars 2003 och oktober 2008. Sedan 2007 har attacker på Mustansiriyauниверситетet dödat eller skadat 335 studenter och lärare (*New York Times* 19 oktober 2009). Höga murar har byggts upp runt många institutioner. Miliser och militär finns närvarande på alla universitetsområden. 40 procent av den välutbildade medelklassen har flytt. Många har dödats.

Över 75 procent av Iraks läkare, sjuksköterskor och vårdpersonal har lämnat sina jobb. Hälften beräknas ha flytt. Irak hade 34 000 läkare när invasionen inleddes. Av dem beräknas 2 000 ha dödats och mellan 16 000 och 20 000 ha flytt.

På den partiella lista som BRussells Tribunal har upprättat över mördade

akademiker, de flesta mycket hög- utbildade, finns 467 framstående irakiska akademiker med. Morden fortsätter. De drabbar jurister, journalister, intellektuella, författare och artister, människor som försvarade och utgjorde en del av ett sekulärt, icke-sekteristiskt Irak.

Irakierna är medvetna om och stolta över sin mångtusenåriga kultur och historia. De är stolta över landets stora utbildningssatsning. Deras nationella identitet är nära förbunden med denna stolthet. Att förstöra möjligheterna till utbildning, själva fundamentet för utveckling och välfärd, är ett medvetet krig mot Iraks framtid och möjligheter att överleva som självständig nation. Att förstöra och plundra kulturminnen, att beröva irakierna deras historia, deras bokliga arv och deras dokument-samlingar, är inte bara förödande för den irakiska nationen, det är krigsbrott och brott mot mänskligheten.

Professor **Zami Zemni** från Gents universitet tog i sitt hälsningsanförande upp att Irak var det land i Mellanöstern som hade den bästa utbildningen. Den var kostnadsfri på alla nivåer liksom sjukvården. 1982 fick Irak pris av Unesco för de stora insatserna att alfabetisera landet. En föredömlig och modern utbildning, nödvändig och avgörande för ett lands utvecklingsmöjligheter och välfärd, byggdes upp. Varje år skickades ett stort antal studenter till de allra bästa universiteten i Väst och ett stort antal irakiska professorer hade examina från USA och Europa. Bagdad drog till sig många studenter från länder i Mellanöstern. Kvinnorna integrerades alltmer och 1991 utgjorde de 30

procent av studenterna och kunde gå vidare till yrkeslivet.

Förfärande kontrast

Inkomsterna från den nationaliserade oljan möjliggjorde den stora satsningen på undervisning och sjukvård. Kontrasten till dagens sönderslagna utbildning med dess katastrofala konsekvenser för läskunnigheten är förfärande. Flickorna som tidigare uppmuntrades att studera och kunde välja yrke efter intresse befinner sig i fritt fall och 85 procent är nu arbetslösa.

Enligt en nyligen utgiven Unesco-rapport är nu 5 av 30 miljoner analfabeter. Enligt en Oxfamrapport har 92 procent av skolbarnen inlärningsproblem. Det är en traumasituation som överstiger varje annat krigsområde i världen.

Av skolbarnen lämnar 40 procent skolan vid tidig ålder. En av fem människor mellan 10 år och 49 år kan inte läsa ett enkelt meddelande. Bland kvinnor i vissa områden beräknas analfabetismen till runt 40-50 procent.

Sekteristisk politik

Premiärminister **Nouri al-Maliki**s sekteristiska politik går så långt att elever i sunnimuslimska kvarter med våld hindras att ta sig till skolan på examensdagen. I förhållande till antalet elever minskar nu stadigt antalet sunnimuslimska elever som klarar sina examina.

En stor, välutbildad och betydelsefull medelklass hade vuxit fram i ett sekulärt Irak. Alla etniska och religiösa grupper återfanns inom undervisningen, till exempel många kristna.

Före ockupationen var det ofint

att fråga någon om man var sunni eller shia. 37 procent av äkten-skapan var blandade.

De flesta, vare sig de var anhängare eller ej, gick med i Baathpartiet vilket underlättade deras karriärer. Baathpartiets stora medlemsantal bestod till sin absoluta majoritet av shiamuslimer. Den berömda kortleken med Baathpartister som skulle gripas efter ockupationen bestod även den till sin majoritet av shiamuslimer. Bagdad, Mosul, Basra, Kirkuk har varit blandade städer. Folk från olika etniska grupper har alltid levt tillsammans. En majoritet i en klan, en majoritet i ett kvarter kunde vara sunni eller shia, men alltid blandade.

Under ockupationens inlednings-skede fattade **Paul Bremer**, ansvarig för "Koalitionens Provisoriska Myndighet", 100 avgörande beslut, många av dem i direkt strid mot folkrätten. Det första var avbaathifieringsbelutet. USA lät förbjuda Baathpartiet och avskeda Baathpartimedlemmar inom hela den offentliga sektorn och armén. Tiotusentals välutbildade fick gå. Regeringstjänstemän, chefer på mellannivå, professorer, läkare, ingenjörer och administratörer avskedades. Detta var ett medvetet slag mot utbildningen och hela det irakiska samhället. I spetsen för avbaathifieringskommittén sattes **Ahmed al-Chalabi**, en i Jordanien efterlyst förskingrare, USA:s man och drivande krigshetsare.

USA införde också ett system med religiös och etnisk kvotering vid alla slags val. Partierna och deras miliser och hela det irakiska samhället har omformats efter USA:s söndra- och härskapolitik.

Medveten förstörelse

Under de många diskussionerna i Gent uttryckte de irakiska akademikerna sin förtvivlan över ockupationens förstörelse och menade att denna var avsiktlig för att beröva Iraks folk en självständig framtid. Deras kunskaper var nödvändiga för samhällsbygget. De var ett sammanhållande kitt. Att beröva landet kultur och utbildning är ett slag även mentalt. Den välutbildade medelklassen stod i vägen för USA:s planer att kontrollera landet.

Att slå sönder nationen i sina beståndsdelar är en gammal kolonial politik för att härska. Irak har olja och

Mer information från seminariet i Gent

Tal och rekommendationer från Gentseminariet 9-11 mars 2011 kan beställas direkt från BRussells Tribunal eller IrakSolidaritet: "Beyond Educide", "Defending education in times of war and occupation".

467 irakiska akademiker har mördats under USA:s ockupation enligt BRussells Tribunals partiella lista fram till 1 januari 2012.

<http://bit.ly/yX1RnS>

För att mobilisera till seminariet skrevs ett uppdrag *The Ghent Charter* som bland andra undertecknades av fyra belgiska universitetsrektorerna. Läs och underteckna uppdraget:

<http://bit.ly/zoVoV2>

Boken *Kriget mot Iraks kultur*, som belyser förstörelsen av Iraks utbildning och kultur, recenserades i *Brännpunkt Irak* 5. Den har nu utgivits på svenska av Alhambra Förlag.

gas och ligger strategiskt. Irak skulle krossas. USA och Israel har gamla planer på delning av Irak enligt etniskt-religiöst mönster. Ett svagt Irak gynnar dem, gynnar även Iran som dominerar den irakiska regimen fundamentalistiska shiamuslimska partier.

President **Obamas** vicepresident **Joe Biden** har vid ett antal tillfällen framhållit en delning av Irak som en önskvärd lösning. Etnisk rensning av bostadsområden har präglat politiken. De få gånger vittnen vågat säga något har kopplingar gjorts till säkerhetsstyrkorna och shiitisk milis. Hit hör Badrmilisen, knuten till Iran, tränad av USA och integrerad i Iraks armé, samt den ökända Vargbrigaden (Wolf Brigade), direkt knuten till USA, med flera.

USA:s ambassadör i Bagdad 2004-2005 var **John Negroponte**, expert på dödsskvadroner. Han organiserade och finansierade dem i Centralamerika på 80-talet med sin medhjälpare general **John Steel**, även han med i Bagdad. Direkt därefter nådde de sektaristiska morderna sin kulmen under åren 2006-2007. I *Newsweek* (januari 2005) beskrevs den så kallade Salvador Option som en möjlighet i Irak.

FN:s människorättschef **John Pace** pekade i sin UNAMI-rapport 2005 på sambandet mellan det irakiska

inrikesministeriet och den amerikanska ockupationsmakten vad beträffat mord, arresteringskampanjer, tortyr och utomrättsliga avrättningar.

USA:s försvarsminister klargorde tydligt vad det handlar om när han några dagar efter 11 septemberattackerna 2001 förklarade att en viktig del av den amerikanska utrikespolitiken, skulle vara att ”göra slut på stater”.

Straffriheten är total. Ingen har dömts för mord på en akademiker.

Maning till stöd

För mig som varit gymnasielärare i nästan 40 år har det varit oerhört skakande att år från år ta del av den systematiska förstörelsen och plundringen av Iraks undervisningsinstitutioner och de riktade morderna på Iraks akademiker och intellektuella.

IrakSolidaritet har tidigare deltagit i en stor konferens om akademikerna, i Madrid 2006. Vi har på olika sätt arbetat för att uppmärksamma denna tragedi och katastrof för Iraks framtid och påtala det krigsbrott det utgör att förstöra hela infrastrukturen för utbildning.

Seminarier i Gent värdade till organisationer och enskilda särskilt inom den akademiska världen att sprida information, visa solidaritet och bidra till att stödja

Madridkonferensen 2006

Den 22 april 2006 hölls ett internationellt seminarium i Madrid om morderna på irakiska akademiker och hälsopersonal. Med brett irakiskt och internationellt akademiskt deltagande organiserades konferensen av CEOSI, BRussells Tribunal och IAC med **Ramsey Clark**, tidigare amerikansk justitieminister, som ordförande.

Från IrakSolidaritet deltog **Mike Powers** och **Sigyn Meder**. Föreningen har lagt ner ett stort arbete på att skriva, tala och informera i denna fråga och byggt upp samarbete med ovan nämnda organisationer.

Den 23 april sammanträdde åtta organisationer som arbetat med World Tribunal on Iraq och bildade International Anti-Occupation Network (IAON) och beslöt bland annat att akademikersituationen skulle vara ett viktigt åtagande i arbetet mot ockupationen.

Nästan 10 000 namn har samlats in mot akademikermorderna.

Iraks undervisning och dem som undervisar.

Sigyn Meder

Utbildningens kollaps drabbade kvinnorna hårt

Souad Al-Azzawi, som deltog vid *Gentseminariet*, skriver här för *Brännpunkt Irak* om hur raserandet av utbildningen särskilt drabbat kvinnorna.

Sedan sextioalet höjdes kvinnors ställning i Irak inom två decennier till en ny avancerad nivå jämfört med omgivande länder i regionen. Analfabetismen bland kvinnor sjönk från 91 procent 1957 till 12 procent 1990 enligt internationella organisationer. Under 1990-talet utgjorde kvinnliga fakultetsmedlemmar vid irakiska universitet och forskningscentra mer än 30 procent av det totala antalet fakultetsmedlemmar i Irak.

Under åttiotalet var omkring 67 procent av lärarkåren i grundskolor och gymnasier kvinnor.

En större tillbakagång i kvinnors

rättsliga ställning i Irak började med den avsiktliga förstörelsen all samhälllig infrastruktur inklusive utbildningscentra genom USA:s och Storbritanniens lufteräder och militära operationer under det första Gulfriget 1991.

De omfattande ekonomiska sanktionerna mot Irak under nittiotalet spelade en viktig roll för att bromsa kvinnors framsteg. Därtill kommer att alla återuppbyggda tjänster och infrastrukturer förstördes genom militära operationer under invasionen av Irak år 2003. Ockupationsmaktens upplösning av den irakiska armén och säkerhetsstyrkorna lämnade landet i totalt kaos.

Tusentals människor dödades, inklusive kvinnor och barn, och det pågår ännu. Tiotusentals andra hålls

fängslade. Med kidnappning, lönmord på akademiker, lärare, hälsovårdsspecialister och människor ur flesta andra yrkeskategorier blir det verkligen svårt för kvinnor att fortsätta sina jobb och sin utbildning.

Enligt OCHA (FN:s kontor för samordning av mänskliga angelägenheter) hade kvinnors analfabetism 2007 ökat till mer än 50 procent i de flesta irakiska provinserna, arbetslösheten bland kvinnor stigit till över 50 procent och för alla liknande parametrar syns en verklig nedgång.

Fundamentalismen hos den regering som ockupationen tillsatt förde kvinnors rättigheter tillbaka till medeltiden.

Souad Al-Azzawi

Se presentation av författaren och fler artiklar av henne sid 20 och 16.

Katastrofal försämring för kvinnorna

De ekonomiska sanktionerna och ockupationen har avsiktligt skapat en katastrofal kollaps i samhällsstrukturen, infrastrukturen, utbildningen, hälso- och sjukvården och säkerheten. Allt detta har direkt lett till att kvinnors levnadsvillkor och kvinnors rättigheter kraftigt försämrats, skriver dr Souad Al-Azzawi.

Då Irak blev republik 1958 började kvinnors rättigheter för första gången någonsin förbättras. Kvinnor och flickor från landsbygden registrerades vid läskunnighetscentra enligt lagen om analfabetismens bekämpande. Så höjdes kvinnorna till en ny nivå av utbildning, arbete och sysselsättning.

Kvinnor fick rösträtt och rätt att kandidera 1980. År 1986 blev Irak ett av de första länderna som ratificerade FN:s konvention om avskaffande av all diskriminering av kvinnor (CEDAW).

USA:s och FN:s sanktioner mot Irak hade under 1990-talet stora negativa följder för kvinnor och barn i Irak. De lamslog familjers ekonomi, vilket gjorde att den kvinnliga analfabetismen ökade, eftersom många familjer inte hade råd att sända barnen till skolan.

Unescos siffror visar att år 1987 var cirka 75 procent av Iraks kvinnor läskunniga, men i slutet av 2000 hade andelen läs- och skrivkunniga kvinnor sjunkit till mindre än 25 procent.

Liksom andra delar av samhället förändrades irakiska kvinnors liv, rättigheter och livsmiljö drastiskt genom de militära operationerna under invasionen och därefter ockupationen av Irak från mars-april 2003.

Tiotusentals irakiska kvinnor, barn och män dödades och sårades och familjer splittrades till följd av användningen av konventionella och internationellt förbjudna vapen som vit fosfor, napalm, utarmat uran, splitterbomber, kemiska medel och gas. Under perioden mars 2003-augusti 2004 beräknas cirka 100 000 människor ha dött till följd av ockupationsmaktens militära operationer.

USA:s ockupation har fört Iraks kvinnor tillbaka till medeltiden.

Den fortsatta närvaron av USA-ledda ockupationsstyrkor och den avsiktliga kollapsen av säkerhet, ekonomi, och medborgartjänster, har gjort kvinnors liv värre än någonsin. En orsak är ändringarna i konstitutionen och lagarna om individens rättigheter som ockupationens fundamentalistiska regering genomfört.

Majoriteten av de politiska partier som tillsatts under ockupationen består av religiösa imamer och fundamentalister, som har sina egna sektaristiska utläggningar och tolkningar av islams sharia. Dessa tolkningar är ofta olika och motstridiga från den ena fraktionen till den andra.

Iraks nya av USA skrivna konstitution omfattar lagar och förordningar som lämnar stort utrymme för religiösa tolkningar. Det har medfört en säker och snabb försämring av kvinnors rättigheter som fortgår, eftersom de flesta lagar som skyddar kvinnor nu är ifrågasatta enligt denna mer ”flexibla” konstitution.

Våld och otrygghet

Ockupationen är ansvarig för försämringen av kvinnors rättigheter och livssituation. I strid med Genèvekonventionerna arresteras irakiska kvinnor, hålls i häkte, skymfas och tvingas samarbeta med ockupationsstyrkorna. De utsätts för sexuellt våld, tortyr och attacker av de regerande politiska partiernas miliser.

Avvecklandet av de irakiska sä-

kerhetsstyrkorna och polisen gjorde att våld och brott mot kvinnor ökade. Kvinnor kan inte längre lämna sina hem utan att åtföljas av släktingar. De kan inte gå på gatorna om de inte är klädda enligt den religiösa milisens koder. Många kvinnor dödas på Bagdads gator just därför att de inte bär en hijab på huvudet.

Majoriteten av kvinnorna förlorade jobbet. Sjuttio procent av de förut arbetande irakiska kvinnorna är idag arbetslösa av olika orsaker. Före invasionen utgjorde kvinnor mer än 40 procent av den totala arbetskraften i den offentliga sektorn (universitet, skolor, teknik, och industriutbildningar, hälsovård och medicinska centra, jordbruk etc.)

Kvinnor förlorade sina anhöriga genom att USA-soldater, immuna mot åtal, omotiverat dödade mängder av irakier. Det totala antalet döda i Irak sedan invasionens början 2003 uppskattas till 1,5 miljoner, mest civila. Större delen av dessa dödsfall berodde på övervåld och sektaristiskt inbördeskrig, avsiktligt framdrivet av ockupanten för att kontrollera landet.

Kvinnor har i dag ett stort ansvar för att ta hand om de fem miljoner barn i Irak som mist en eller båda föräldrarna. De flesta av dem får inget ekonomiskt stöd.

Souad Al-Azzawi

Se presentation av författaren och fler artiklar av henne sid 20 och 15.

Övers. Sisela Björnsson.

”Uranvapen orsakar cancer, många allvarliga missbildningar och hög spädbarnsdödlighet i Irak”

*De mycket allvarliga strålskadorna bland befolkningen i den irakiska staden Falluja kan bero på att USA använde ett nytt slags vapen vid attacken mot staden. Det anser professor **Chris Busby**, brittisk strålningsexpert, som undersökt förhållandena i Falluja på platsen. Vid ett möte i Stockholm redogjorde han för sina forskningsresultat.*

I en överfylld sal talade Chris Busby om sina studier om de sjuka barnen i Falluja, om de fruktansvärda missbildningar som ökar lavinartat hos nyfödda, om cancer och andra sjukdomar. Mötet hade anordnats av IrakSolidaritet, ARK, FIB/K och Socialistiska läkare.

Chris Busby har tillsammans med andra forskare studerat 55 familjer i Falluja med missbildade barn. Undersökningarna bekräftar att antalet missbildningar och cancerfall under de fem åren efter USA:s attack mot staden var extremt många, och att spädbarnsdödligheten var mycket hög. Läkare i Irak har länge slagit larm om situationen.

Vid mötet i Stockholm redogjorde Chris Busby för tidigare forskning om strålskador efter USA:s krig i Irak och på Balkan och för tre studier om Falluja. Han var själv i Irak 2000 för tv-kanalen Al Jazeera, för att mäta halten av utarmat uran efter det första Gulfkriget 1991 och gjorde liknande mätningar i Kosovo 2001 för Nippon TV.

Bryta tystnaden

Den brittiska regeringen försökte tona ned rapporterna om cancer och missbildningar i Irak. I ett officiellt dokument påstod de att antalet cancerfall i Falluja är 2-3 per år. Men det var känt bland irakier att antalet can-

Professor Chris Busby tillsammans med Mike Powers och Sigyn Meder från IrakSolidaritet i ABF-huset, Stockholm, den 19 november 2011.

cerfall var många och att det förekom underliga, mycket ovanliga, missbildningar. Det finns fruktansvärda bilder som visar det, berättar Chris Busby.

– En irakiska som bor i Storbritannien, **Malak Hamdan**, kontaktade mig och frågade vad vi kunde göra. Vi beslöt att knacka dörr i Falluja – den region där cancerfallen tycktes vara tätast – och fråga om någon i familjen drabbats av cancer.

– Vi ville se om det finns en ökning av antalet cancerfall och om det finns en ökning av medfödda missbildningar. Vi beslöt att använda erkända epidemiologiska metoder och att se om uran kan mätas i folk och i den omgivande miljön. Resultaten avsåg vi att publicera i en erkänd vetenskaplig tidskrift.

– Först övervägde vi att göra studien i Basra men valde sedan Falluja, ett område och en befolkning där medfödda missbildningar sades vara vanliga och där uranvapen sägs ha använts. Vi gjorde tre studier, med en budget på mindre än 10 000 pund, inklusive mätningar på plats och la-

boratoriemätningar i Storbritannien och Tyskland.

Hembesök i Falluja

I januari-februari 2010 besökte forskarna 700 slumpvis utvalda hem i Falluja med enkelt frågeformulär och de dokumenterade kön och ålder för alla 4800 människor som bodde på adresserna samt antal och typ av cancer som rapporterats under de fem tidigare åren (sedan 2004), samt spädbarnsdödlighet (0-1 år) och könsfördelningen bland de födda.

De fann alarmerande höga cancerfrekvenser: 62 fall under femårsperioden, inklusive 16 fall av barncancer (över 12 gånger mer än vad man normalt kunde förvänta sig). Det finns ingen motsvarighet i någon annan studie i historien, framhåller Chris Busby.

De högsta riskerna för leukemi fanns i åldersgrupperna 0-34 år. Där fann man 20 fall, vilket är 38 gånger mer än förväntat och en högre frekvens än efter atombomben i Hiroshima 1945. Totalt dokumenterades åtta fall av lymfkörtels-

cancer, 12 fall av bröstcancer och 4 fall av hjärntumörer. Nivåerna var statistiskt signifikanta.

Man konstaterade också medfödda missbildningar och en signifikant onormal könsfördelning bland nyfödda barn.

Nytt vapen?

Vad var orsaken? Den andra studien gjordes för att undersöka hur de höga förekomsterna av cancer och missbildningar kunde förklaras. Man hade tagit hårprover och undersökte 52 ämnen i håret på föräldrarna till 25 barn med medfödda skador.

Man undersökte även variationerna längs med upp till 80 cm långa hårstrån, och kunde relatera mätningarna till tidpunkt för inla-

Granater med rest-uran ger förödande konsekvenser.

TV-dokumentär om Falluja

Långt efter slaget om Falluja i Irak 2004 föds missbildade barn. Leukemi och andra cancerfall har ökat tiofaldt. Situationen påminner om den i Hiroshima 1945. Vad var det egentligen som hände i Falluja?

Arvet efter Falluja, en fransk dokumentärfilm från 2011 av Feurat Alani, visades i SVT2 den 19 februari.

gring av olika ämnen i håret eftersom det växer med ungefär en centimeter per månad. Dessutom studerade man prover från miljön, strålningsnivåer och spår efter användning av kärnvapen.

Man fann mer än normalt av många ämnen, men bara uran kunde förklara de medfödda missbildningarna. Uranet var något anrikat, både i hårprover och i markprover.

Det fanns inga radioaktiva ämnen som tydde på att fissionsvapen, det vill säga vanliga atombombsexplosioner, skulle ha förekommit.

Men varifrån kommer det anrikade uranet? En förklaring kan vara att ett nytt vapen har använts, som antingen innehåller eller ger upphov till U238, anser Chris Busby.

Tecknen tyder på ett extremt kraftfullt vapen som man får till exempel

genom att blanda in kärnavfall med vanliga sprängämnen.

Andra skäl undersökta

En tredje studie granskade teorin att antalet missbildade barn berodde på inavel i befolkningen. Studien visar att antalet medfödda missbildningar av skilda slag var signifikant högre än om förklaringen vore ingifte med släktingar.

Falluja är inte den enda plats i Irak där onormalt höga cancerfrekvenser och barn födda med svåra missbildningar förekommer. Även i Basra, Bagdad, Najaf och minst 36 andra platser rapporteras liknande företeelser. Men Falluja är den ort där vetenskapliga studier har genomförts för att dokumentera skadorna.

Christer Lundgren

Se Chris Busbys anförande på <http://bit.ly/xz5m9L>

Uranvapen i Irak

Effekterna av uranvapen och utarmat uran förklaras i denna artikel av läkaren Sköld Peter Matthis och Anders Romelsjö, professor vid Karolinska Institutet.

Radioaktivt så kallat rest-uran (DU) i projektiler och bomber har blivit den amerikanska krigsindustrins senaste stora hit.

”Utan DU-vapen hade vi aldrig haft sådana framgångar, utan dem är det ingen mening med att föra krig”, som en amerikansk krigslobbyist ska ha formulerat sig.

Där dessa vapen använts ser vi idag en ökning av cancersjukdomar och barnmissbildningar som man aldrig tidigare upplevt. På barnkliniken i Falluja hade man i augusti 2002 – sex månader före USA:s invasion – 530 nyfödda barn, varav sex dog första veckan och ett barn hade missbildningar. Motsvarande statistik i september 2009 visade 170 nyfödda, av vilka 40 dog under första levnadsveckan och 97 hade någon form av missbildning.

Varför satsar då USA på dessa så kallade DU-vapen? Redan på 1960-ta-

let påbörjades de första experimenten med uranvapen, som första gången kom till användning 1991 när USA bombade Basra under Kuwaitkriget. Härefter har USA använt dessa vapen i före detta Jugoslavien, Falluja, Bagdad och andra områden i Irak samt i Afghanistan.

Varför då uranvapen? Den radioaktivt strålade metallen uran är 1,7 gånger tyngre än bly samt lika hård som stål vilket gör att genomslagskraften är långt överlägsen tidigare bomber och projektiler. Dessutom upphettas en utskjuten kula av uran av friktionens mot luftens syre, så att den börjar brinna med en temperatur på 4 000-6 000 grader Celsius, vilket ytterligare förvärrar skadorna på målet som träffas.

Grundämnet uran, U, består av flera isotoper varav den vanligaste är U238, som utgör mer än 99 procent av naturligt uran. U235 är den isotop som används för kärnkraftverk och atombomber och utgör bara 0,7 procent. För att få fram U235 måste stora mängder uran brytas varefter man koncentrerar U235 till den önskade nivån. Då blir stora mängder U238

över, vilket kallas resturan eller DU (efter engelska depleted uranium).

Uranets olika isotoper utstrålar olika typer av radioaktiv strålning. DU utsänder alfastrålning som är mycket energirik och därför biologiskt skadlig men den når endast cirka 0,5 mm luft eller vatten, innan energin är förbrukad. Men när DU:s radioaktiva partiklar inandas eller på annat sätt kommer in i kroppen blir strålningen farlig.

Alfastrålningen från U238 har en halveringstid på 4,5 miljarder år, vilket betyder att strålningen blir kvar för evigt i de bombade områdena. En dammpartikel uran som väger ett miljondels gram sönderfaller med 12 urladdningar per sekund. Energin i en urladdning är 4 miljoner elektronvolt (eV). Om denna typ av strålning träffar en cell i vår kropp är 10 eV tillräckligt för att bryta sönder 1-2 kromosomer i cellkärnan, varvid cellen kan canceromvandlas.

Under ett dygn innebär det en miljon alfapartiklar som var och en har energi för att förstöra 100 000 celler. Om detta är stråleffekten av en uranpartikel på en miljondels gram, förstår man vilka konsekvenser det kan bli om man får större mängd i sig.

Hos enstaka irakier som obducerats har man uppmätt 10-20 gram i deras njurar, lever, lymfkörtlar och andra organ.

Allra känsligast är våra vävnader under de intensiva celldelningar som pågår under fosterstadiet och nyföddhetsperioden. Det kan möjligen förklara den katastrofala stegringen av missfall och barnmissbildningar som rapporterats från Falluja i Irak.

Mycket allvarliga skador

Djurexperimentell forskning och studier på cellkulturer visar att DU kan orsaka cancer, genskador och missbildningar, både genom radioaktiv strålning och som giftig tungmetall, med synergistisk (förstärkt) effekt.

I en vetenskaplig artikel 2010 redovisas en signifikant ökning av barnleukemi från 2,6 till 6,9 fall per 100 000 invånare bland sjukhusvårdade i Basra, Irak 1993-2006, medan ingen ökning skedde i grannländer.

Uranvapen användes bland annat i

Cancer och svåra missbildningar – som den på bilden – är en konsekvens av kriget.

Basra under Gulfkriget och en ökning av cancer från Basra under 1990-talet har rapporterats av irakiska forskare.

En mycket hög förekomst av cancer och fosterskador har rapporterats av **Chris Busby** och medarbetare från Falluja, Irak, där hårda strider pågick mellan trupper från USA och irakier 2004. Risken hade ökat 10-38 gånger för barncancer, leukemi i åldern 0-34 år och för bröstcancer hos kvinnor 0-44 år. Spädbarnsdödligheten var fyra gånger högre än i grannländerna. Man fann också lägre andel nyfödda pojkar liksom i Japan efter atombombarna 1945, ett tecken på strålningsskada på könskromosomen.

Medfödda missbildningar fanns i 15 procent av alla födselar i Falluja i maj 2010 (knappt 2 procent i Sverige). Forskarna visar att resturan är en sannolik orsak efter analyser av prover från jord och vatten och av hårstrån från föräldrar till missbildade barn. (Det hade varit bra med mätningar av exponering på individnivå, vilket dock är dyrt och fordrar stöd av myndigheterna.)

År 2007 slog Iraks hälsominister Othman larm om den kraftigt ökade cancerfrekvensen i landet och uppgav att man funnit 42 platser som är förorenade av DU, medan andra uppger över 300 förorenade platser.

I det senaste arbetet fann Busby och

medarbetare stöd för att låganrikat uran använts, efter analyser med masspektrometri av hårstrån från mödrar av barn med missbildningar och av prover från jord. Vid låganrikning av uranmalm till bränsle i kärnkraftverk ökar mängden av uranisotopen U-235 till cirka 3-4 procent. Bortsett från att det är oklart vilket eller vilka slags uranvapen som använts, har dessa med betydande sannolikhet orsakats de allvarliga skadorna.

Skador på andra håll

Många soldater som tjänstgjorde i Irak 1990-91 är i dag sjukpensionärer med "Gulfkrigssyndromet", som påminner om kroniskt trötthetssyndrom. Det finns stöd för att detta kan bero på DU, bland annat genom hjärnstamsskada, men uppfattningarna är delade.

Enligt flera rapporter har forskning om DU motarbetats av USA och av WHO, som är underställd IAEA (Internationella atomenergiorganet) i denna fråga.

I vissa studier har ökad cancerfrekvens rapporterats efter Gulfkriget och efter kriget i före detta Jugoslavien. Nyligen har Italiens regering beslutat att betala ut 9 miljoner euro till anhöriga till militär personal för 98 dödsfall, som kan relateras till resturan.

På Google finns över 800 000 träffar på "Depleted uranium in Afghani-

Forts. nästa sida.

Dr. Souad Naji Al-Azzawi är före detta Vice ordförande för Mamoun University of Scientific Affairs; fd professor i miljöteknologi vid Baghdad Universitet, mottagare av 2003 Nuclear-Free Future Award för sitt arbete med miljöföreningar efter Gulfkriget i Irak. Hon har publicerat över 50 artiklar om hantering av farligt avfall och radiologisk förening genom användningen av vapen med utarmat uran i Irak.

Uranvapen en katastrof för Irak

Föreningen av Irak med utarmat uran genom upprepade amerikanska militära operationer och attacker är krigsbrott och brott mot mänskligheten därför att de riktas mot civila och inte bara militära anläggningar.

Utarmat uran är ett radioaktivt och giftigt material med lång livslängd som lagras i hundratals år i miljön – i jord, damm, vatten, luft och i näringskedjan). Iraks befolkning utsätts för högre doser av radioaktivitet på grund av att denna källa till utarmat uran fortfarande finns kvar – i granatsplitter, fragment och oxider i den omgivande miljön.

USA-trupper använde hundratals

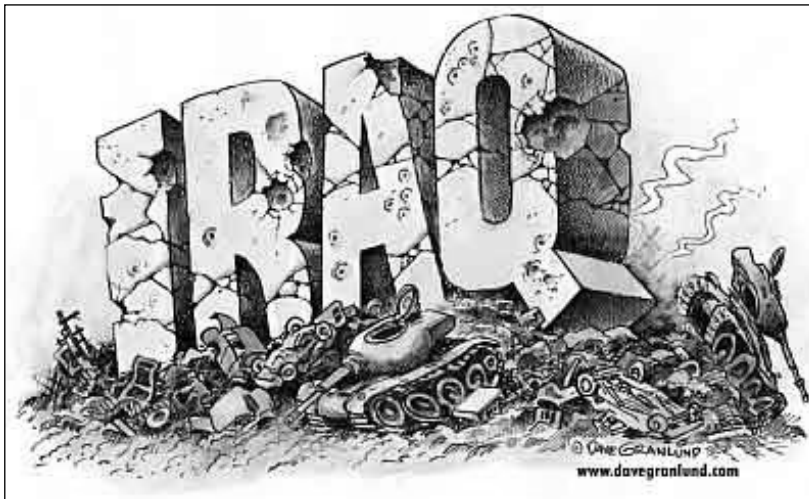
ton av dessa vapen på Iraks tätt befolkade territorier och vägrade precisera var förorenade områden finns eller genomföra rensningsoperationer hos oss, som de gjorde i Kuwait.

Sedan 1991 inandas, dricker och äter irakiska medborgare dessa radioisotoper. En mångdubbling av sjukdomar, missbildningar hos barn och andra relaterade sjukdomar har skördat hundratusentals irakiernas liv. Ändå ser vi ingen verklig aktivitet för att identifiera källor eller förorenade områden eller att underlätta särskilda rensningsaktioner.

Det huvudsakliga skälet till detta inhumana agerande är enligt min åsikt manipulerande av brottsbevis genom att lita på att dessa förorenande ämnen med tiden flyttar sig från ett område till ett annat och sprids och späds ut genom vind och sandstormar. Ett andra skäl är en överlagd brottslig avsikt att avfolka Irak genom att området ska förbli utsatt för dessa förorenande radioaktiva ämnen.

Den irakiska regeringen har det fulla ansvaret för att det irakiska folket utsätts för denna riskfyllda situation och dessa ämnen. Genom att inte genomföra serösa åtgärder och upprensningsoperationer ses de som fullt medskyldiga i utövandet av dessa brott. Irak är ett rikt land; några få dollarmiljarder för att städa miljön skulle inte vara ett större problem för att undgå höga cancernivåer, relaterade sjukdomar, dödsfall och missbildningar bland Iraks medborgare.

Souad Al-Azzawi

Stöd Fallujainsamlingen pg 11673-1

Stöd den oberoende forskningen om uranvapnen och de sjuka och missbildade barnen!

Uranvapen i Irak

Forts. från föregående sida.

stan”. Det har rapporterats om kraftig ökning av missbildningar där, men om detta beror på användning av uranvapen (som även kan finnas i landminor) får anses oklart för tillfället.

Det kan inte uteslutas att svenska militärer i så fall skadats av exposition av damm från uranvapen.

Enligt olika icke säkerställda uppgifter (Google hade 25 januari 2012 närmare 600 000 träffar på ”Depleted uranium

in Libya”) användes DU-vapen vid NATO:s bombningar av Libyen. Enligt uppgifter från USA 2008 användes omkring 286 000 kilo utarmat uran i Gulfkriget 1990-91, 12 000 kilo i Balkankrigen och 75 000 kilo i det pågående kriget i Irak. Andra källor anger högre siffror.

FN:s generalförsamling och Europaparlamentet, men inte Sveriges regering, tar ställning mot användandet av DU. Sveriges riksdag har vid några tillfällen avslagit motioner om förbud mot DU-vapen. IrakSolidar-

itet stödjer genom Fallujainsamlingen forskningen om effekterna av uranvapen i Irak. I Sverige arbetar också ARK (Arbetsgruppen mot radioaktiv krigsföring) aktivt med denna fråga. ARK ingår i Nordiska Nätverket mot Uranvapen, NNmU, som bildades i Stockholm 2009, samt i ICBUW (International Coalition to Ban Uranium Weapons). Se vidare: www.uraniumconference.org

**Sköld Peter Matthis
Anders Romelsjö**

På flykt från döden

Detta är vittnesmål som Yaroub Akram Ali samlat från några av de miljoner irakiska flyktingar som tvingades lämna sitt land därför att de fruktade för sina liv. Han arbetar med en dokumentärfilm om deras öden.

Under mitt senaste besök i Syrien i augusti 2011 försökte jag träffa och intervjua så många som möjligt av de irakiska flyktingarna som bor där.

Unge Sami berättar om tortyr

Den första person som jag intervjuade var **Sami**, en ung irakisk pojke. Jag kände honom sedan 2006 då jag bodde i Syrien. Men denna gång träffade jag honom som journalist. Jag intervjuade honom i hans lilla fattiga hus i Saidah Zainab i Damaskus. Sami, är en av dem som fängslats av ordningsstyrkorna och USA:s militär.

Vart förde de dig?

– Från Bagdad skickade de mig till Camp Falcon. Där förvarades jag i två och en halv månader under förhör och lagföring. Därefter skickades jag till fängelset Abu Ghraib. Jag kvarhölls i Abu Ghraib, där jag satt isolerad i fyra månader, sedan överfördes jag till Bucca. Där satt jag i nära en och en halv månad. Sedan skickades jag till domstolen i Bagdad i Klockbyggnaden. Jag tackar Gud för att det inte fanns några bevis

Det finns ingen verklig statistik över hur många irakiska flyktingar som bor i Syrien men det rör sig definitivt om hundratusentals eller kanske en miljon.

Det var ingen lätt uppgift, att bära kamera och gå omkring i Syrien på grund av den kritiska situation som råder i landet. Jag bar min kamera i plastpåsar och lånade till och med kameran av en vän där eftersom jag reste till Syrien utan den för att undvika alla misstankar om att jag är journalist.

mot mig; anklagelserna avskrevs och jag frisläpptes.

Har du bevitnat någon tortyr?

– Ja, det har jag. Det var några fängslade som kom i inrikesministeriets bilar. De torterades.

Var det någon som avled av tortyren?

– Jag hörde att några av dem gjorde det, en del av dem blev handikappade, andra totalförklarades eller blev blinda på grund av slagen mot huvudet. Några förklarades i ett ben eller i ryggen.

Är detta orsaken till att du lämnade Irak?

– Ja, det är orsaken och därför att de har mina fingeravtryck blev jag en måltavla för säkerhetsstyrkorna. De attackerade mitt hus jämt och ständigt och letade efter mig.

När lämnade du Irak?

– Jag lämnade Irak 2007.

Överfulla fängelser

En rapport av Amnesty International redovisar att många fängslade har blivit isolerade från yttervärlden och torterade under första tiden i häktet. De flesta av dem fick inget rättsligt ombud och besök från släktingar förbjöds. Familjer ägnade månader åt att försöka lokalisera platsen där deras släktingar hölls fängslade.

Amnesty uppskattade att antalet fängslade i statliga fängelser uppgår till 30 000, men det verkliga antalet vägrar myndigheterna att uppge liksom platserna där de är internerade.

De flesta fängelserna lyder under justitiedepartementet, inrikes- eller

försvarsdepartementet. De befintliga fängelserna är överfulla och förhållandena är mycket dåliga, vilket förorsakar hälsoproblem som spridandet av hudsjukdomar bland fångarna. Många av dessa fångar som sitter i hemliga fängelser utsätts för alla typer av brutal tortyr.

Under mitt arbete med den här artikeln fick jag tillgång till en fullständig version av den irakiske vicepresidenten **Tariq al-Hashimi**s besök på kvinnofängelset i Kadhimiya. Delar av filmen visades av irakiska TV-kanaler, men några scener utelämnades eller raderades. Fångar-

Yaroub Akram Ali, född i Bagdad 1960, studerade litteratur vid Bagdads universitet och arbetar just nu med en film om tidigare fångar i amerikanska och irakiska fängelser som ”undslupit döden”. Han satt själv i amerikanskt fängelse 2006 efter att ha gripits av amerikanska och irakiska soldater. Han har både varit turistguide och arbetat för Internationella Röda Korset i fem provinser i Irak. När han greps arbetade han med en spansk NGO i solidaritet med palestinierna. Yaroub bodde två år som flykting i Syrien innan UNHCR skickade honom till Norge. Yaroub är aktivist och frilansare.

nas röster togs bort. Kommentatorn sa:

”Såna här saker sker i Iraks fängelser. Irakierna utsätts för arresteringar och husräder mitt i natten samt falska anklagelser som även drabbar kvinnor, tortyr och misshandel av dem som protesterar.”

Nizar al-Samarrais berättelse

Några kilometer från huvudstaden Damaskus [Syrien] bor den irakiske journalisten och författaren **Nizar al-Samarrai**. Han var fånge i Iran mellan 1982-2002. Även han flydde från Irak 2006. Hans namn är på dödslistan (den utfärdas med jämna mellanrum med namn på dem som man planerar att mörda). Jag mötte honom i hans hem och intervjuade honom:

”Antalet politiska fångar i Irak är fler än befolkningen i många av världens länder. Antalet fångar från slutet av 2003 till april 2010 uppgår enligt en mycket tillförlitlig rapport så till 262 000. Många är inspärrade i hemliga fängelser. Ingen vet säkert hur många de [hemliga fängelserna] är. I dessa fängelser eller häkten sitter människor som är i opposition till regeringen, till USA:s ockupation eller iranskt inflytande. De som sitter där har en annan politisk uppfattning än makthavarna i Irak. De har inte gjort sig skyldiga till något

brott eller någon föreelse, medan tjuvar, kriminella och mördare går fria i Irak. Dessa interner i hemliga fångelser är utsatta för fruktansvärd tortyr, oöverträffad i andra fångelser världen över. Jag har hört många vittnesmål med detaljer om tortyr som fångarna har utsatts för på dessa hemska ställen.

Piloter, professorer, medlemmar av universitetens fakulteter, politiker och intellektuella torteras därför att de är emot mot regeringens politik

De tre föräldralösa barnen

En dag mötte jag en gammal vän i Qudsiya i Damaskus. Han berättade för mig om en irakisk familjs öde, och han ville att jag skulle göra en intervju. Jag ringde upp dem när jag anlände till platsen. En kvinna sa till mig att hon skulle skicka en ung pojke för att guida mig till lägenheten. Han såg bra ut, proper och gav på samma gång ett intryck av både intelligens och blyghet. När jag såg honom sa jag till mig själv: Herregud, hoppas att denne pojke inte är ett av de föräldralösa barnen...

Men när jag mötte familjen fick jag bekräftat – ja, han heter **Mu-**

eller inte accepterar korruptionen eller det korrupta systemet – eller helt enkelt för att de önskade att ockupationen skulle upphöra och verkade för att de amerikanska trupperna skulle dras tillbaka från Irak.

Spåren från tortyroffren har gått upp i rök. Ingen vet säkert om de lever eller är döda. En del av dem som dog under tortyr begravdes i anonyma gravar. Detta överträffar vida skandalen i Abu Ghraib, som amerikanerna gjorde sig skyldiga till.”

hammad, en av de föräldralösa; Jag gjorde mitt bästa för att dölja tårarna. Hustrun till den föräldralöses morbror informerade mig om den alltför vanliga historien:

Fadern till tre barn med namnet **Abdul Sattar Karim Hussein** föddes 1968. Kandidat i rättsvetenskap och islamisk vetenskap, imam i Othman bin Affans moské i området Nya Bagdad (moskén förstördes senare och omvandlades till en shiitisk helgedom). Mördad 16 februari 2005 av shiitisk milis med kopplingar till Iran. Han var gift och hade tre barn: tvillingarna **Mohammed** och **Abdullah** födda 1999, **Osama** född 2004.

Efter mordet på fadern tar den handikappade morbrodern, **Leith Hamad Hassan**, hand om de tre barnen och sin syster. Även morbrodern mördas 2007 av milisen och hans kropp styckas i bitar.

Den 27 juli 2008 kidnappas barnens mor **Amera Hamad Hassan**, född 1978. Hennes kropp återfanns på rättsmedicinska anstalten i Bagdad efter bortförandet. Hon hade strypts. I dödsattesten hävdades att hon hade kvävts under ett bombanfall!

I november 2010 fördes barnen till Syrien, där en farbror bor. De bor nu med hans familj. Barnen lider av psykiska problem, de kan inte koncentrera sig på sina studier. De har dessutom en mycket låg utbildningsnivå, speciellt Abdullah. Barnen går i behandling hos en psykiatriker, Dr **Ream**. Genom FN:s försorg har de skickats på en kurs för att förbättra sin inlärningsförmåga. Alla tre barnen är sängvätare. Farbrodern som tar hand om dem är arbetslös och han får ett månatligt bidrag på 250 dollar från FN:s kontor i Syrien.

Detta är vad ockupanten och hans påstådda demokrati har fört med sig.

Yaroub Akram Ali

Övers.: Arne Hjorth

Bush och Blair krigsförbrytare

Den internationella krigsförbrytartribunalen i Kuala Lumpur har slagit fast att USA:s förre president **George W Bush** och Storbritanniens förre premiärminister **Anthony L Blair** båda gjorde sig skyldiga till brott mot freden när de invaderade Irak 2003. Den invasion som USA och Storbritannien genomförde saknade helt stöd i folkrätten, slår tribunalen fast. De båda ledarna har dessutom själva i sina respektive memoarer medgivit att de hade avsikten att invadera Irak oavsett vad folkrätten förespråkade.

Tribunalen har instiftats av Malaysias förre premiärminister **Mahathir Muhamad**. Den består av förre detta statsjurister och akademiker. Den saknar maktmedel att straffa de dömda.

Tvång och försvinnanden

Enligt FN har Irak det största antalet påtvingade (enforced) försvinnanden i hela världen.

Runt en miljon människor saknas sedan Iran-Irakkriget 1980-1988 och vidare under krig och ockupation. 2009 uppskattades Iraks internflyktingar till 2,7 miljoner. 20 procent av dessa uppgav att något av deras barn försvunnit. Familjer uppger räder, arresteringar, kidnappningar som vanliga orsaker till försvinnanden. De har bortförts av polis, militär, amerikanska armén, miliser eller Al Qaeda. Irak har många hemliga fångläger och ofta är familjer rädda att anmäla försvinnanden. Ett ramverk för att ”få fram sanningen om påtvingade försvinnanden, straffa förövarna och se till att offren och deras familjer får gottgörelse”, trädde i kraft 23 december 2010 då även Irak skrivit på. Men ingenting händer. Var är de saknade?

I ett TV-program efterlyses saknade personer av förtvivlade anhöriga. ”Det är ovanligt att hitta någon”, säger programledaren Suhair Azawi. ”Nästan alla befinner sig i hemliga fångelser eller har dödats.”

Irak har undertecknat den konvention som säger att ”ingen skall utsättas för ett påtvingat försvinnande”. ”Inga som helst exceptionella villkor, vare sig krigstillstånd, krigshot, inre politisk instabilitet eller någon annan form av undantag, kan åberopas för att rättfärdiga ett påtvingat försvinnande.” 400 döda hittades i nyfunna massgravar i Falluja oktober 2010. De fängslades av den amerikanska armén mellan de två stora angreppen på Falluja 2004, avrättades och begravdes i en massgrav. Kropparna var till viss del upplösta av tillsatta kemikalier.

Under 2010 hittades ett stort antal massgravar från efter ockupationen med civila döda över hela Irak.

Hans bröder mördades under ockupationen

Mohammed Alwan i sin tobaksaffär i Stockholm.

”Om det inte vore för alla vanliga svenskar jag pratar med varje dag, skulle jag inte klara det”, säger **Mohammed Alwan**, när jag träffar honom i hans lilla tobaksaffär på Åsögatan i Stockholm.

Fyra av hans tolv syskon har mördats av miliser i det ockuperade Bagdad där familjen drev en mekanisk verkstad som reparerade bilar och jordbruksmaskiner på Sheikh Omargatan i centrala Bagdad, nära Sadr City. Två av dem torterades, den ene till döds.

Den 25 december 2005 grep väpnad milis bröderna Ahmed och Raed i verkstaden, slängde upp dem på en pickup och tog dem till en lokal i Sadr City där de torterades, anklagade för att laga jordbruksmaskiner åt shejker i Falluja.

”Är din bror terrorist?” frågade förhørsledaren. Ahmed vägrade svara och sköts ihjäl.

Tortyr allmän i Iraks fängelser

UNAMI (UN Assistance Mission in Iraq), Amnesty, Human Rights Watch, Röda Korset med fler vittnar om den utbredda tortyren.

”Avslöjanden om hemliga fängelser i hjärtat av Bagdad underminerar fullständigt den irakiska regeringens löften att respektera lag och rätt”, sade Human Rights Watch Mellanösternchef **Joe Stork**.

Det finns ingen officiell statistik på antal fängelser och fångar och det finns ett stort antal hemliga fångläger.

Det är mycket vanligt att anhållna försvinner. Anhöriga får inget veta och vågar inte fråga av rädsla för repressalier.

Fångar släpps inte utan att anhöriga betalar stora mutor. Fångar som frigivits, arresteras ofta åter för att pressa anhöriga på pengar. Det är korruption i industriell skala.

UNAMI, RK och andra organisationer klagar över att det inte får besöka alla fängelser.

När de gör besök, är dessa planerade, fångar förs bort, fängelserna städas. Inga samtal överhuvudtaget får äga rum utan närvaro av representanter för fängelset. Fångar hotas

med repressalier om de är uppriktiga. Fångar har misshandlats efter besök av UNAMI.

Ändå framträder bilden av allmänt förekommande fruktansvärd tortyr.

FN:s kommissarie för MR har vid flera tillfällen beklagat villkoren för fängelsebesök.

Rättssäkerhet finns inte. ”Terrorism” är en vanlig anklagelse, men ofta vet fångarna inte ens varför de fängslas, de får ingen försvaradvokat, ingen rättvis rättegång och sitter fängslade på obestämd tid.

Arresteringar sker även på rent sekteristisk grund. Shiamiliser, inkorporerade i armén arresterar sunnimuslimar.

Olika ministerier, polisen, militären, specialstyrkorna, kurdiska säkerhetspolisen, de kurdiska regeringspartierna med flera har alla egna fängelser.

Trängseln på fängelserna är olidlig, det finns inga toaletter. Sjukdomar sprids och sjukvård närmar sig obefintlig. Gravida kvinnor drabbas hårt och får föda i fängelser under miserabla förhållanden.

Tortyr och utomrättsliga avrättningar pågår under praktiskt taget total straffrihet.

Raed torterades i flera dagar. ”Vill du dö snabbt eller långsamt?” Långsamt svarade han och tvingades dricka något giftigt. Han slängdes ut på en gata mycket svårt torterad. En förbipasserande ringde hans familj som kom och förde honom till Yarmouksjukhuset där han dog av skadorna och giftet den 31 december 2005. Han blev 39 år och efterlämnar hustru och två små barn.

Familjen filmade Raeds skador och trots svårighet att tala, kunde han redovisa all slags tortyr som kvävning med plastpåse över huvudet och tortyr med elektriska kablar. Mohammeds två syskon, brodern Hamed och systemern Elkas döddes av milis nära sitt hem. Elkas sköts med 19 skott när hon rusade fram för att hjälpa sin bror.

När USA bombade Bagdad 2003, sökte Mohammeds mamma och pappa skydd i huset. Pappan bröt höften och dog några månader sedan. Mammans

Forts. nästa sida.

Frågor till riksdagspartierna

IrakSolidaritet har riktat uppmaningar till riksdagspartierna att kräva internationella, oberoende utredningar om tortyren i både amerikanska och irakiska fängelser, om fångarnas situation och antal och deras rättslöshet.

Våra uppmaningar gäller fler krigsbrott och föreningen kräver att en speciell rapportör om brott mot mänskliga rättigheter tillsätts. I en interpellation från **Hans Linde (V)** säger **Carl Bildt** i sitt svar att ”Sverige är för tillsättandet av en speciell landrapportör inom ramen för FN.” Detsamma skriver Moderaterna i ett brev till IrakSolidaritet. Men i ett brev till Carl Bildt undrar föreningen ”var och i vilka internationella sammanhang du framfört detta?”

Ansvariga måste åtalas!

bror (70 år) skulle en dag samma år gå ut och köpa tidningen. Sedan dess är han försvunnen.

Två kusiner, 32 och 34 år gamla, har pistolmördats av miliser. Tjugotre nära släktingar till Mohammed har dödats på grund av ockupationen.

Mohammeds pappa var sunnimuslim och mamman är shia. Ingen i familjen var politiskt aktiv eller hade någon partitillhörighet. En bror i familjen var officer och skadades under Iran-Irakkriget. Han hotades till livet och hann fly till Syrien. Obligatorisk värnplikt har männen gjort. Då blandades irakier från hela landet. Ingen lämnade värnplikten utan att kunna läsa och skriva.

Familjen bodde i Ameriyakvarteret, det kvarter där USA bombade ett skyddsrum och dödade 408 kvinnor och barn 13 februari 1991. Kvarterets sammansättning var blandad, men

med en majoritet sunnimuslimer. Goda grannförhållanden rådde. Olika etnisk eller religiös tillhörighet har aldrig tidigare varit ett problem.

Ingen har någonsin anklagats eller dömts för de avrättningar som drabbat Mohammeds familj.

USA påtvingade det sekulära Irak ett kvotsystem med val efter religiös och etnisk tillhörighet och importerade politiker som drev en fundamentalistisk, sekteristisk och proiransk politik.

Miliser från de olika partierna har härskat i respektive kvarter. Bagdad har med USA:s hjälp och goda minne till stor del etniskt rensats. Från Mohammeds kvarter har sunnimuslimer drivits iväg. Hans mamma deporterades från kvarteret 2007. Vi kan gissa att kvarteret låg för nära gröna zonen.

USA uppreste höga murar runt många kvarter för att kontrollera

och underlätta milisernas etniska rensningar som även drabbat shiamuslimer i sunnidominerade kvarter. Denna politik har starkt bidragit till flyktingströmmarna från Bagdad.

Mohammed har haft sin tobaksaffär i tio år och är gift med svenska Kerstin sedan 32 år. Även han har hotats av okända irakier. Här i Sverige. Polisen bryr sig inte.

Mohammed jobbade många år på Landstinget och i sitt gamla yrke, svetsare på SL, men blev sjuk. Mohammed är en institution på Åsögatan, Grannar kommer in. Lämnar meddelanden, lämnar nycklar som ska hämtas och får lite godis till hunden. Gamla arbetskamrater hälsar på. Det är långa arbetsdagar, men de mänskliga kontakterna är en motvikt mot Mohammeds personliga tragedi.

Sigyn Meder

Oroväckande att tortyren glöms

Den amerikanske undersökande journalisten Josh Phillips är författare till boken "None of Us Were Like This Before: American Soldiers and Torture". Där hävdar han att användning av tortyr i Irak och Afghanistan varken var begränsat eller effektivt ur militär synpunkt. Ett längre sammandrag av hans anförande vid ABF-mötet i oktober 2011 finns på IrakSolidaritets hemsida. Brännpunkt Irak fick tillfälle att ställa ett antal uppföljningsfrågor. Här är hans svar.

- **För folk i tredje världen som har varit utsatta för ockupation av USA kommer användandet av tortyr inte som någon överraskning. Mark Twain skildrade användandet av den i Filipinerna vid förra sekelskiftet i sitt arbete i American Anti-Imperialist League. Världen minns Operation Phoenix och Song My i Vietnam. Vad anser du om den amerikanska allmänhetens minnesförlust beträffande tortyr i USA:s historia?**

– Oroväckande, ibland. Jag talade för gymnasieelever förra året och en av lärarna påminde mig om att jag måste informera dem om "vad Abu Ghraib var". Jag blev förbluffad. Ja, de flesta eleverna var ganska unga då nyheten om Abu Ghraibskandalen kom ut. Ändå tycktes det illustrera en större fråga: många amerikaner

saknar grundläggande medvetenhet om omfattningen och allvaret i de övergrepp mot och den tortyr av fångar som förekom under kriget mot terrorism.

– Som ett resultat av denna "minnesförlust" råder allvarlig okunnighet om den fullständiga kostnaden för USA:s övergrepp mot fångar och tortyr. Forsvarare av mänskliga rättigheter och yrkesmilitärer är oroad över följderna av denna fortsatta minnesförlust och okunnighet – och befärad utan att klart säga det, att vi mycket väl skulle kunna upprepa våra erfarenheter av fångövergrepp och tortyr.

- **Även USA-soldater har blivit offer för kriget, med posttraumatiskt stressyndrom (PTSD), alkohol och drogmissbruk, våldsbrott mot familjer och mot sina egna samhällen**

Journalisten Joshua Phillips besökte Stockholm

och en abnormt hög självmordsfrekvens. Vad tycker dessa individer om de irakiska krigsoffren och ockupationen?

– En del opinionsmätningar har gjorts på senare tid bland militärer som tjänstgjort i Irak och Afghanistan. Det mesta av vad jag har sett visar att särskilt stödet för Irakkriget minskat, särskilt då det höll på att trappas ned. Några studier undersökte vissa militärens inställning till irakier i olika krigssammanhang. Min bedömning är att deras inställning varierade med tiden och i stor

utsträckning formades av hur kriget utvecklades (till exempel våldstoppar), det militära uppdragets ”framsteg” och hur länge kriget hade pågått.

- **Boken ”Ordinary Men” av Christopher Browning beskriver hur vanliga tyskar förvandlades till villiga utövare av förnedring, tortyr och avrättning av civila. Vilken roll anser du att kultur och propaganda spelar tillsammans med krigets verklighet i förlusten av mänsklig anständighet i Irak?**

– Jag tycker att det ofta är svårt att förstå kulturens och propagandans konkreta inverkan på agerandet i krigstid. I viss utsträckning är effekterna oklara. Men det finns några klara fall där kultur och propaganda påverkade beteendet under ”kriget mot terrorismen”. Nyhetsmedias brist på kritisk rapportering om Irakkriget (särskilt under krigets förspel) bidrog till att forma en berättelse om kriget och om de uppfattade hot som **Saddam Husseins** regim utsatte oss för. Den uppfattningen i sin tur formade allmänhetens stöd

för kriget (särskilt i början) och påverkade också hur USA:s militära styrkor agerade i kriget i Irak. Det finns många exempel, som jag har visat i min bok, där myt, folkliga föreställningar och fantasier direkt formade uppfattningar om tortyrens förmodade ändamålsenlighet, och därmed ledde soldater, förhørsledare och även höga tjänstemän till att försvara användningen av tortyr. Det finns till och med en militär rapport som refererar hur vissa USA-soldater i Irak ägnade sig åt förnedring av fångar, och deras befäl ”ägnade sig åt förhör med en teknik som de bokstavligen mindes från filmer”.

- **Du har uttalat dig kraftfullt för att USA:s ansvariga ska ställas till svars för de krigsförbrytelser som begåtts i det amerikanska folkets namn i Irak. Ser du någon väg framåt så att en nytänd antikrigs- och solidaritetsrörelse kan hoppas uppnå det målet?**

– Akademiker som studerar ansvaret för tortyr och andra krigsförbrytelser säger ofta att en stats vilja att utkräva ansvar normalt beror på vissa

yttre faktorer, nämligen ett starkt stöd för mänskliga rättigheter bland allmänheten, minskad rädsla för en omedelbar attack eller krig, och en stabil och/eller stark ekonomi. Dessa förutsättningar föreligger inte i USA just nu. (Och jag har inte ens berört politiska faktorer i USA som hindrar oss från att på allvar utkräva ansvar.) Frågan är: Hur kan förespråkarna fortfarande begära utkrävande av ansvar under dessa svåra förutsättningar i USA? Det finns inget enkelt svar. Förespråkare måste påpassligt argumentera för behovet av ansvarsutkrävande. Om inte trycket fortsätter så kommer utkrävandet av ansvar att vissna på rankan. Jag har också hört försvarare av de mänskliga rättigheterna säga att förespråkare också måste fundera ut kreativa sätt att formulera argument mot tortyr och för ansvarsutkrävande. Min uppfattning är att en del av den strävan innebär att ta folk ur de mytiska föreställningarna om tortyrs ändamålsenlighet och avslöja tortyrens verkliga kostnader för offer, soldater och politiken för terrorbekämpning.

Mike Powers

Journalister misshandlas och dödas

För journalister var Irak 2011 fortfarande ett av de farligaste länderna i världen att arbeta i, enligt människorättsorganisationen Human Rights Watch världsrapport 2012.

Minst fem journalister och en medarbetare dödades av väpnade grupper eller okända förövare, enligt den New York-baserade Kommittén för att skydda journalister. Även irakiska säkerhetsstyrkor och den kurdiska regionregeringen KRG:s styrkor angrep journalister.

BRussells Tribunals väldokumenterade hemsida ger namn på och övriga uppgifter om tretton dödade irakiska mediaarbetare (journalister, fotografer och kameramän) under 2011.

Mest uppmärksammat blev mordet på den populära radiojournalisten **Hadi al-Mahdi**. Han hade ofta varit kritisk mot korruption och sociala orättvisor. Då han bevakade massdemonstrationerna i Bagdad på Vredens Dag den 25 februari, greps

Journalisten Mohammed al-Rased misshandlad och fångslad under en demonstration i Basra 4 mars 2011. Foto: Nabil al-Jurani, AP.

han, fick ögonen förbundna och misshandlades allvarligt tillsammans med tre andra journalister. Den 8 september dödades han i sitt hem i Bagdad av en okänd gärningsman beväpnad med ljuddämpad pistol. Dagarna innan han sköts hade han utsatts för hotelser.

Den privata stationen *Nalia Radio och Television (NRT)* i Sulaimaniya angreps 20 februari av dussintals maskerade män. De sköt sönder utrustning och sårade en vakt, varefter de hällde ut bensin och tände på byggnaden.

Den 23 februari gjorde säkerhetsstyrkor i Bagdad ett tillslag mot en pressfrihetsgrupp, *Journalistic Freedoms Observatory*, och beslagtogs datautrustning, dokument och annan utrustning. Under de landsomfattande protesterna 25 februari, då säkerhetsstyrkorna dödade minst 12 demonstranter och sårade mer än hundra, misshandlade säkerhetsstyrkor i huvudstaden Bagdad obehövligt journalister och demonstranter, slog sönder kameror och konfiskerade minneskort. I april antog parlamentet en lag om skydd av mediaarbetare, men den anses inte ha säkrat arbetsvillkoren. Under ockupationen har 346 irakiska och 30 icke-irakiska mediaarbetare dödat. Se BRussells Tribunals lista <http://www.brussellstribunal.org/JournalistKilled.htm>

Kriget i Irak: Började med stora lögner. Slutade med stora lögner. Glöm aldrig!

*”De flesta människor förstår inte vad de har varit del i här”, sade major **Ron Kelley** då han och andra amerikanska trupper förberedde sig för att lämna Irak i mitten av december. ”Vi har som nation gjort en stor sak. Vi befriade ett folk och gav dem deras land tillbaka.”*

”Det är ganska spännande”, säger en annan ung amerikansk soldat i Irak. ”Vi hamnar i historieböckerna, kan man säga.”

(Washington Post, 18 december 2011)

Oh ja, historieböckerna, de många volymerna läderinbundna band av *”De största förstörelserna av ett land mot ett annat”*. Det senaste bandet kan berätta, med många grafiska illustrationer, om hur den moderna, utbildade, avancerade nationen Irak reducerades till närmast en ”misslyckad stat”, hur amerikanerna, med början år 1991, bombade i 12 år, med den ena tvivelaktiga ursakten efter den andra, sedan invaderade, sedan ockuperade, störtade regeringen, torterade ohämmat, dödade hänsynslöst, ... hur detta olyckliga lands människor förlorade allt – sina hem, sina skolor, sin el, sitt dricksvatten, sin miljö, deras bostadsområden, deras moskéer, deras arkeologi, sina jobb, sina karriärer, sina yrkesverksamma, sina statliga företag, sin fysiska hälsa, sin psykiska hälsa, sin sjukvård, sin välfärdsstat, sina kvinnors rättigheter, sin religiösa tolerans, sin trygghet, sin säkerhet, sina barn, sina

föräldrar, sitt förflutna, sin nutid, sin framtid, sina liv ... Mer än hälften av befolkningen antingen döda, sårade, traumatiserade, fängslade, internt fördrivna, eller i utländsk exil ... Luft, mark, vatten, blod och gener dränkta med utarmat uran ... de mest fruktansvärda missbildningar ... odetonerade klusterbomber som ligger var som helst i väntan på att barn ska plocka upp dem ... en flod av blod längs Eufkrat och Tigris ... genom ett land som kanske aldrig kan resa sig igen.

”Det är en vanlig refräng hos krigströtta irakier att saker och ting var bättre före den USA-ledda invasionen 2003”, rapporterade *Washington Post* den 5 maj 2007.

Strunt i det ... Trumvirvel! ... Sträck på dig amerikanska GI hjälte! Och tänk inte ens på allt be om ursäkt eller betala några skadestånd. Irak tvingas av Washington att fortsätta betala skadestånd till Kuwait för Iraks invasion år 1990 (en invasion i hög grad anstiftad av USA). Och – ta ett djupt andetag! – Vietnam har betalat kompensation till USA. Sedan 1997 har Hanoi betalat av cirka 145 miljoner dollar i resterande skulder efter den besegrade sydvietnamesiska regeringen för amerikanskt bistånd med mat och infrastruktur. Således betalar Hanoi ersättning till Förenta Staterna för en del av kostnaden för kriget mot dem. (**William Blum**, *Rouge State*, sid. 304) Hur mycket kommer USA att betala det irakiska folket?

Den 14 december, på militärbasen Fort Bragg, North Carolina, stod **Barack Obama** inför en publik av soldater för att tala om kriget i Irak. Det var ett ögonblick då USA:s president fann orden i sitt hjärta och sin själ – liksom i hans ofta lovordade (påstådda) intellekt – att förkunna:

”Detta är en extraordinär prestation, som pågått nästan nio år. Och idag minns vi allt som ni gjorde för att göra det möjligt. ... Många år från nu kommer ert arv att bestå. I namnen på era fallna kamrater ristade på gravstenar på Arlington och de tysta minnesmärkena runt om i vårt land. I de viskade orden av beundran när ni marscherar i parader och i våra barns och barnbarns frihet. ... Så Gud välsigne er alla, Gud välsigne era familjer, och Gud välsigne Amerikas Förenta Stater. ... Ni har förtjänat er plats i historien eftersom ni offrat så mycket för människor ni aldrig har träffat.”

Tror Obama, fredspristagaren, på orden som kommer ur hans mun?

Barack H. Obama tror bara på att vara USA:s president. Det är den enda starka övertygelse den mannen har.

3 januari 2012

William Blum

William Blum, undersökande journalist i Washington DC, har skrivit flera böcker, bland andra ”CIA och USA:s verkliga utrikespolitik” (1995, på svenska 1998) och ”Rouge State – A Guide to the World’s Only Superpower” (2000).

USA genomför sionistisk strategi för Mellanöstern

– *Sionisterna har sina planer. Vi kan inte räkna bort den roll som "Clean Break" spelar. Det säger Cynthia McKinney, tidigare kongressledamot i USA och presidentkandidat för Green Party i presidentvalet 2008.*

Clean Break är den strategi för Mellanöstern som formulerades i en rapport 1996 av en grupp kring **Richard Pearl** till Israels dåvarande premiärminister **Benjamin Netanyahu**, en aggressiv ny politik som även innefattade undanröjande av **Saddam Hussein** från makten i Irak.

– **Samuel Huntington** formulerade strategin för krig mellan civilisationerna. **Zbigniew Brzezinski** skrev om det geopolitiska schackbordet. Nu genomförs etnisk rensning som förberedelse för civilisationernas krig. Förberedelser görs, strategier implementeras och det finns ingen rörelse som motkraft. Det är mycket oroande.

– Obama har varit mycket effektiv. Den svarta rörelsen är en hörnsten för den progressiva rörelsen. Då den är tyst är det som en bil med åtta cylindrar utan sex av cylindrarna. Frågan om den så kallade "arabiska våren" splittrade och passiviserade araberna, en annan del av den progressiva rörelsen. De svarta

Cindy Sheehan manar till solidaritet

"Kriget i Irak sägs nu vara över samtidigt som USA behåller massor av ambassadpersonal och legomördare. Kriget i Afghanistan rasar på utan slut i sikte. **Obamas** regim har deltagit i dödandet av tiotusentals oskyldiga i Libyen, Pakistan och Jemen och trappar upp sina fiendtligheter med Iran i Hormuzsundet. Imperiet växer som en cancer under Obama, men antikrigsrörelsen i USA befinner sig i ett ömkligt tillstånd.

Svaret på detta är att vi bryr oss om alla människors liv oavsett vem

är tysta, araberna oeniga.

Brännpunkt Irak träffade Cynthia McKinney 28 januari 2012 när hon var i Stockholm som huvudtalare vid ett möte i Rinkeby Folkets hus om "Libyen – lögnerna och kriget". I augusti 2008 var hon en av undertecknarna av Le Feyt-deklarationen för ett verkligt slut på ockupationen av Irak och för en hållbar fred.

I USA är Cynthia McKinney en ledande opinionsbildare för motståndet mot krigspolitiken – såväl under Bush som under Obama. År 2001 ledde hon de svarta amerikanska kongressledamöternas delegation till FN:s världskonferens mot rasism i Durban, Sydafrika. Hon har också deltagit på Ship to Gaza. Hon var i Libyen när Nato startade bombkriget mot detta land och som ögonvittne har hon bidragit till att belysa de etablerade medias lögnerna om detta angreppskrig. Hon ser detta som ett brott mot folkrätten, med allvarliga följder för hela Afrika och Mellanöstern.

– Mitt engagemang för Irak började då jag var i kongressen. Jag sände medlemmar i min stab till Irak för att se vilka följder sanktionerna fått. De kom tillbaka och berättade: Detta är fruktansvärt. Professor **Thomas Nagy** lade upp på Internet USA:s militära plan att förstöra vattenförsörjningen för folket. Jag

som är vid makten i Vita Huset. Krig är fel även då en Demokratisk president för dem."

Cindy Sheehan, amerikansk fredsaktivist som besökt Sverige och medverkat i möten anordnade av IrakSolidaritet, har skickat denna hälsning till Brännpunkt Irak.

Cindy Sheehan.

Cynthia McKinney talar vid opinionsmötet i Rinkeby.

hittade det och kontaktade honom. Det var en planerad krigsförbrytelse som ännu inte genomförts. Krig är ett brott. Vid en fredskonferens i Malaysia [i februari 2007] mötte jag folk från det irakiska motståndet. Det är bakgrunden till mitt ställningstagande för Irak.

• Hur ser du på Irakkriget och USA:s tillbakadragande från Irak?

– Det som skett är ett organiserat mord på ett samhälle, ett sociocide, i hög grad riktat mot intellektuella – lärare, läkare och andra grupper. Museer plundrades, som tillhörde mänsklighetens historiska arv. Civilisationens vagna skändades. USA har byggt den största ambassaden i världen i Bagdad. Det är uppenbart att de inte har för avsikt att lämna landet. Frågan är vilken slags amerikansk närvaro som kommer att finnas kvar. Det som bäst skulle gagna det irakiska folkets intresse vore om alla bara ger sig av.

Christer Lundgren

President **Obamas** ovilja att åtala Bushadministrationen för tortyr och andra krigsbrott undergräver folkrätten. Ett farligt klimat av rättslöshet och straffrihet skapas. Se artikel av **Sigyn Meder** på IrakSolidaritets hemsida!

Angreppet mot historien

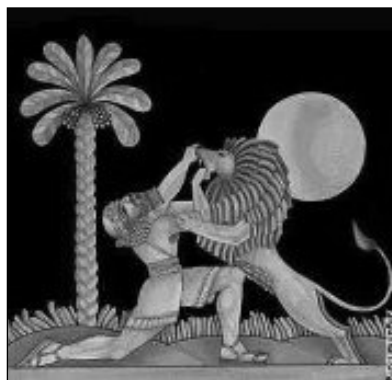
En artillerigranat skjuts in ovanför ingångsdörren till Nordiska Museet. Historiska Museet plundras och skövlas. Kungliga Biblioteket sticks i brand. Storkyrkan i Gamla Stan och Uppsala Domkyrka sprängs. Uppsala högar blir omgjort till skyttevärn och en parkeringsplats respektive en helikopterplatta anläggs. Skansen blir sönderkört av stridsvagnar. Vasaskeppet sprängs i luften...

Under och efter ockupationsanfallet mot Irak våren 2003 skedde attacker mot kulturarv och nationella symbolplatser i helt i stil med dessa tänkta svenska exempel.

Gravplundringar har kulturarvet i Irak utsatts för sedan länge. Men en intensifiering skedde efter koalitionsanfallet. När Bagdad föll för den amerikanska invasionsarméns angrepp var det också inledningen på en mer massiv plundring och förstörelse av hela Iraks kulturarv.

Så fort Bagdad erövrats den 7 april slog ockupationstrupperna en järnring kring oljeministeriet. Bagdads Museum låg däremot obevakat, öppet för plundring. En Bradley-stridsvagn och ett antal amerikanska soldater fanns ändå under dessa dagar i området kring museet. Vid ett tillfälle gick en museiintendent fram till amerikanerna och bad om hjälp att stoppa plundringen. Stridsvagnschefen ringde faktiskt – det får vi säga till hans försvar – till sina överordnade. Men han fick till svar att inga order fanns om att ge någon sådan assistans.

Matthew Bogdanos, amerikansk marinkårsofficer och författare till boken *Thieves of Baghdad* tillhörde den amerikanska trupp som besatte museet efter dessa inledande plundringar. Han identifierar tre olika grupper av "besökare": professionella antikvitetsjuvar, slumpmässiga besökare och folk på insidan – vakter och annan personal vid museet som kände till exakt var olika föremål hade stuvats

undan före krigsutbrottet. Det fanns troligen också en fjärde grupp tjuvar: några av de amerikanska soldaterna. Detta vittnade bland andra **Mohamad Tareq**, verksam vid Centret för mänskliga rättigheter i Fallujah, om vid ett Sverigebesök år 2006.

Enorma skador

Museet i Bagdad är ett av de största museer som finns i världen. Detta blev nu utsatt för plundring och förstörelse utan like. Men det var bara början. Snart byggde USA-koalitionen, ockupationsarmén, baser i landets stora forntida centra. Skadorna blev även här enorma.

Från världshistoriska platser som Babylon, Ur, Larsa, Samarra, Hatra, Khinnis och andra platser kopplade till vår civilisations uppkomst, kom rapporter om att allvarlig förstörelse ägt rum.

Vid Babylon placerades en helikopterplatta och parkeringsplatser. Skyttegravar anlades i arkeologiskt outgrävda områden. Tusentals ton arkeologiskt material användes för att fylla sandsäckar för värn. Babylons unika, 2 600 år gamla vägbeläggning krossades av tunga militära fordon. Uppgifter finns om att ammunition dumpades i området.

Ur, de välkända sumeriska lämningarna från cirka 4 000 f Kr, direktträffades av flygbomber på några ställen redan 1991. Tung militära fordon började nu köras i området. En militärbas med flyglandningsbana byggdes strax intill. Tanks började cirkulera runt Urs berömda ziggurat-tornområde, dit ett logistikförband förlagts.

För några år sedan konstaterades att som en direkt följd av ockupationen blev minst 38 av Iraks stora fornläm-

ningsplatser skadade och plundrade; däribland Uruk, Nippur, Nimrud och den forntida staden Isin. Ytterligare tusentals ojämförliga, oskyddade, arkeologiskt intressanta platser kan läggas till denna lista.

”Frihet är rörigt”

Bagdadmuseets förre chef, den nu avlidne **Donny George Youkhanna** har skrivit om hur man vid attacken mot Bagdadmuseet inte väntade sig en plundringsvåg utan endast försökte skydda föremålen från bombning och strid. Vissa dörrar till förråden hade inte ens behövt brytas upp av tjuvar. Olika tecken tyder på att många av de illegala besökarna var amatörer som inte visste vad de letade efter, eller hade någon utrustning att tala om.

Efter en tid stod det ändå klart att stora delar av samlingarna i Bagdads Museum, detta för världen så viktiga museum, antingen skadats eller stulits. Unika föremål förstördes för alltid.

Över 15 000 andra, många ytterst värdefulla, var stulna. Kritiska röster började höras. USA:s **Donald Rumsfeld**, en av huvudorganisatorerna av anfallet på Irak, kommenterade saken i TV-intervjuer i USA. Hans svar blev: ”frihet är rörigt – det händer saker”. Han hävdade också inför den amerikanska allmänheten att ”ingen kunde ha förutsett vad som skulle hända”.

Rumsfelds yttranden är parodiska. Mängder av världens arkeologer och museifolk, inte minst i USA, hade ju förutsett precis vad som skulle hända. De hade varnat för just detta: den plundring och förstörelse av ovärderliga kulturskatter som skulle följa i spåren av ett militärt anfall på Irak. Bland annat därför motsatte sig många av dessa forskare ett sådant anfall.

Dessutom – det stridsvagnschefen fick höra från överordnade i sin telefon utanför museet i Bagdad om att inga order fanns om att hindra plundring, var förankrat mycket högre upp än han själv anade. Det fanns en direkt order från Washington, högsta ort alltså, att ingen skulle lägga sig i plundringen. Detta avslöjade den tidigare USA-ambassadören **Barbara Bodine** i en

intervju i en dokumentärfilm 2007. Det är därför uppenbart att Donald Rumsfeld bara spelade oskyldig. Visst hade man förutsett vad som skulle hända. Det som inträffade var det som krigskabinetet ville skulle hända. Även med Iraks kulturarv. Detta genom att initiera, eller åtminstone inte hindra, plundring. Det finns numera ett ord för detta senare slags maktutövning; underlåtenhetsmakt. Man låter sådant inträffa som man hade kunnat förhindra – genom att underlåta att göra något åt det.

Plundringen har fortsatt

Stölderna av Iraks fornlämningar började ganska tidigt. Så långt tillbaka som 1805 fanns organiserade kampanjer där fornfynd sändes till Europa. I modern tid har ovetenskapliga restaureringsmetoder och osäkra transporter skadat fornminnen runt om i Irak.

Plundrarna av idag är organiserade och ofta beväpnade. Och de vet att det finns en marknad för dessa antikviteter runt om i världen, främst i Europa och USA. Men även inne i Irak tycks plundringarna gjort en hel del personer rika. Jag träffade nyligen en irakier i Stockholm som bodde i en förort till Bagdad under hela anfall 2003. ”Plundrarna lever nu i fina hus och har det gott ställt”, berättade denne.

Mattias Legnér, universitetslektor i kulturvård vid Högskolan på Gotland har i en artikel konstaterat att plundringen fortsatt. Den största skadan har de många obebakade arkeologiska lämningarna åsamkats runt om i landet. Krigets anarki har öppnat för kriminella och oetiska antikhandlare som för egen vinst dragit nytta av kaoset. Kulturarvet i Irak minskar enligt vissa med omkring tio procent varje år. Det är dock känt hur många föremål som repatrierats till Irak efter kriget, cirka 17 000.

Nineve används som soptipp

Kanske kom plundring under okkupationen ibland igång ”spontan”. Men det var uppenbarligen viktigt för USA-koalitionen att den inte stoppades. Irak skulle sänkas. Blev man tvungen att offra en del av världens viktigaste kulturarv och fornlämningar så – ”var det värt det”. Och ”värt det” i mer än ett avseende. I Irak finns ju kända oljeförekomster som täcker västvärldens behov för 300 år framåt.

Sittande staty av diorit, 46 cm hög, föreställer Gudea, prinsen av Lagash. Tillägnad guden Ningishzida. Neo-sumeriska perioden cirka 2120 före Kristus. Funnen 1903 i Tello, Girsu-ruinerna, Irak. Finns nu i Louvren. Foto: Marie-Lan Nguyen.

Lägg därtill de ännu okända.

Och kulturförstörelsen i landet fortsätter. I norra Irak i staden Mosul ligger resterna av det forntida Nineve. Detta unika område förstörs och förfaller nu. Där militären varit aktiv är skyltningen sönderskjuten. Fattiga och hemlösa har flyttat in i de forntida byggnadslämningarna. Delar av det forntida Nineve har också börjat användas som – soptipp...

Den gigantiska USA-ambassaden i Bagdad är ännu ett exempel på förstörelse av historiska platser och militarisering av stadsbilden. Nu finns planer att utradera de medeltida stadskärnorna i Kerbala och Najaf. Precis som tidigare erövrare vill man ändra på landets själva kartbild.

En krigsförbrytelse

Det vi talar om är inte misstag. Det handlar om planerade, grova krigsförbrytelser. Brott av samma dimension som fosforbombningen av biblioteket i Sarajevo eller sprängningen av Buddhastatyerna i Bamiyan.

George Bush, Tony Blair och Colin Powell fick till stånd ett militärt anfall som ledde till att hundratusentals civila irakier dog. Detta är den värsta krigsförbrytelsen i Irak. Att förstöra en nations kollektiva minne, dess

mentala, psykologiska och kulturella grundvalar är också både en krigshandling och en krigsförbrytelse.

Förstörelsen av Iraks kulturliv, arkeologiska lämningar, bibliotek och museer var viktiga led i den krigsföring som förekom. Dessa brottsliga handlingar utgjorde ett angrepp inte bara på Iraks, utan också på världens kulturarv. De högsta ansvariga för detta måste en dag ställas till svars i domstol.

Henrik Persson

kulturvefare/fil kand

Fakta och lästips:

Zainab Bahrani: *Archaeology and the Strategies of War.* I R.W. Baker m.fl: *Cultural Cleansing in Iraq. Why Museums where Looted, Libraries burned and Academics murdered* 2010. Boken har nyligen kommit på svenska med titeln: *Kriget mot Iraks kultur.*

Matthew Bogdanos: *Thieves of Bagdad: One Marine's Passion for Ancient Civilization and the Journey to Recover the World's Greatest Stolen Treasures* 2005.

Saleh Elias: *Iraq's ancient history neglected in Ninawa: 'just piles of old stones'* 2012. Gå in på Internet: www.niqash.org

Mattias Legnér: Irak fortsätter tappas på fornfynd. *SvD/Brännpunkt*, 1 augusti 2008.

Sigyn Meder: Krig mot Iraks kultur artikel i *Fjärde Världen* 1/2010

Lawrence Rothfield:
- *Antiquities Under Siege: Cultural Heritage Protection After the Iraq War.* 2008.

- *The Rape of Mesopotamia: Behind the Looting of the Iraq Museum.* 2009.

Nätmaterial:

Det har skapats en digital möjlighet att ”besöka” Bagdads Museum. Gå in via länken: www.virtualmuseumiraq.cnr.it/homeENG.htm

Här finns en video filmad inuti det plundrade Bagdadmuseet:

www1.voanews.com/english/news/arts-and-entertainment/art-culture/Iraq-National-Museum-Looted-in-2003-is-Open-for-Special-Visitors-Only-89612802.html

Här beskrivs det aktuella läget när det gäller hotat kulturarv i Irak och på andra platser:

www.savingantiquities.org
<http://savingantiquities.org/candlelightvigils.php>

”Den största korrupsionsskandalen i historien”

Transparency International varnade 2005 för ”den största korrupsionsskandalen i historien” och beskrev störtandet av **Saddam Hussein** som ”en ny era av intensifierad stöd av statlig egendom, korrupsion och intressekonflikter”. De fick rätt.

I *Brännpunkt Irak 5* redovisas USA:s plundring av Iraks alla utländska tillgångar, utvecklings- och matmot-olja-fonder, Centralbanken och andra tillgångar till astronomiska summor av minst 100 miljarder dollar. Enligt en ny revision publicerad i januari 2012 har två av tre miljarder dollar som den irakiska regimen överlämnade till USA:s försvarsdepartement för kontrakt ”försvunnit”.

Korrupsionen genomsyrar militären och bolagen på alla nivåer. En armémajor har nyligen erkänt att han tagit mer än 170 000 dollar i mutor och ”tvättat” upp till 250 000 dollar via banker i Kuwait och USA.

Bara Halliburton och KBR har tillskansat sig hundratals miljoner dollar genom bedrägeri och korrupsion: KBR 553 miljoner dollar enligt en revision inom kommissionen för Warime Contracting 2009.

Fyrtio miljarder dollar som försvann för Iraks parlament, skyhöga löner och förmåner i Bagdad och den kurdiska regionala regeringen – korrupsionen har väckt uppror i hela Irak.

Parlamentets pansarbilar

Sent omsider har det irakiska parlamentet antagit en budget för 2012. Parlamentarikerna ger sig själva 350 bepansrade bilar, medan irakierna hungrar utan vatten och el och lever i total brist på säkerhet.

Ilskan över ”musafahat-skandalen” (”de bepansrade föremålen”) växer i tehus, tidningskolumner, bloggar och sociala media. Varje parlamentariker har dessutom ett mycket stort antal personliga vakter. Många anställer bröder, kusiner etc.

I höstas avslöjades i parlamentet att falska kontrakt upprättats av

elektricitetsministeriet: Den icke-existerande kanadensiska firman Capgent fick 1,2 miljarder dollar och den tyska konkursdrabbade firman Maschinebau Halberstadt fem miljoner dollar.

Skandalerna med sålda, falska betyg och examina bara växer. Det är en jätteindustri. Landets minister för högre utbildning, **Ali Al-Adeeb**, har avslöjats med falsk examen.

Det är bekant att alla gröna zonen partier och miliser, amerikanska armén och företagen stjäla irakisk olja i stora mängder.

Den 25 februari skrev tidningen *Aswat Al-Iraq* att **Khalid al-Alwani** som är medlem i parlamentets integritetskommission avslöjat att korrupsionshandlingarna beträffande experimenterar ”kan omfatta ministrarna för försvar, inrikes, utbildning, jordbruk, kommuner, husbyggen, återuppbyggnad, immigration och...”. Han kommenterade fördröjningen av undersökningarna: ”Fördröjningen berodde på attacken mot Integritetskommissionens undersökningsbyrå i november 2011 då 34 av handläggarna dödades och vi tvingades lämna över ärendena till andra personer”.

Naturligtvis är hela den nuvarande regeringen inblandad i korrupsion, men det är livsfarligt att anklaga någon ens med bevis.

Bränder förstörde bevis

Ahmed Al-Mahmoud som forskar om korrupsion för Iraq Statistics and Surveys (ISS) har skickat en skräm-

mande lista till IrakSolidaritet över bränder och attacker på ministerier sedan 2003 där arkiv som innehåller bevis på korrupsion och oegentliga finansiella transaktioner förstörts för att dölja spåren av den systematiska stölden och plundringen av Iraks tillgångar. Han påminner oss om ”de miliser och gangstrar som styr det så kallat demokratiska Irak, som berikar sig själva och de utländska bolagen”. Dessa proiranska partier med premiärminister **Al-Maliki** i spetsen fonderar pengar i Iran, som därmed får hårdvaluta att motverka sanktionerna, säger han och tillägger att mängder av falska dinarer förts från Iran till Irak.

Listan börjar 13 mars 2003, då alla irakiska ministerier förutom oljeministeriet plundras systematiskt. 25 april samma år bränns arkivrummen i utrikesdepartementet ner. Miss-tankarna riktas mot Kuwait vars önskan är att dokumentet om gränsförhandlingar med dåvarande Iraks regeringar ska försvinna, liksom de ottomanska arkiven och kartor över Iraks gränsområden.

Därefter följer bränder i Oljeministeriet, Inrikesministeriet, Centralbankens kontor för finansiella transaktioner och så vidare.

Den omfattande listan innefattar också ett stort antal bränder under 2011. Den upptar bara bränder som media rapporterat. Det finns också tiotals mindre regionala och provinsiella kontraktskontor, som media inte noterat.

Martin Schibbye fängslad

Journalisten **Martin Shibbye**, tidigare redaktör för tre nummer av *Brännpunkt Irak*, sitter fängslad i Etiopien tillsammans med fotografen **Johan Persson**. De hade tagit sig in i landet för att rapportera om oljeföretaget Lundin Petroleums verksamhet i provinsen Ogaden.

Martin Schibbye är en mångsidig, aktiv och engagerad frilansjournalist. En bred opinion i Sverige och internationellt hoppas att de etiopiska myndigheterna snabbt ska bevilja Martins och Johans nådeansökan.

Reportrar utan gränser har startat en fond till stöd för dem. De insamlade pengarna går i första hand till advokatarvode och kostnader under den rättsliga processen, men också för att täcka andra utgifter som uppstår för Martin och Johan när de sitter fängslade. Donera pengar genom att betala in på bankgironummer 5567-3818, betalningsmottagare Reportrar utan gränser. Märk inbetalningen Johan och Martin.

Frige Bradley Manning!

Bradley Manning, 24-årig vice korpral och underrättelseanalytiker på Hammerbasen öster om Bagdad, arresterades i maj 2010 anklagad för att ha läckt hemliga handlingar till WikiLeaks. Han har därefter suttit fängslad, först i marinkårens fängelse i Virginia, sedan i ett fängelse i Kansas.

Han har hållits strängt isolerad 23 timmar per dygn, utsatts för grov misshandel, ändlösa förhör och att avbrytas i sömn var femte minut. Hans fysiska och psykiska kondition har systematiskt brutits ner av tortyren.

Utrikesminister **Hillary Clintons** presstalesman **PJ Crowley** undslapp sig att behandlingen av Manning var ”en fruktansvärd grymhet”. För det avskedades han.

Manning anklagas för att ha läckt hundratusentals dokument om kriget i Afghanistan och Irak. När åklagaren menar att larm om krigsförbrytelser är att bistå fienden är detta i sig avslöjande. Några exempel på vad Manning anklagas för att ha läckt:

- Telegram med detaljer om en massaker 2006 begången av USA-soldater i staden Ishaqi norr om Bagdad. Elva personer dödades och telegrammen innehöll ögonvittnesberättelser om hur gruppen, inkluderande fem barn och fyra kvinnor, försågs med handbojor och sedan avrättades genom skott genom huvudet. Därefter bombade USA-militären huset för att dölja vad som skett.
- Film som visar bombningarna av två tankbilar som talibanerna erövrat i Kunduzprovinsen i Afghanistan 4 september 2009 varvid 140 människor inklusive 93 barn dödades.
- Video kallad ”Collateral Murder” som släpptes av WikiLeaks i april 2010. Den filmades juli 2007 från en Apachehelikopter över Bagdad och visar en grupp män gående på gatan som systematiskt mejas ner med automatvapen från helikoptern under det att besättningen skrattar och jublar. Två av offren var anställda på nyhetsbyrån Reuters.

Daniel Ellsberg, visselblåsaren som läckte Pentagonrapporten 1971,

åtalades men friades tack vare trycket från den starka folkopinionen mot Vietnamkriget. Han kommenterade en videosekvens i ”Collateral Murder”: ”Helikopterskyttar som jagar och skjuter ner en obehärdnad man i civila kläder det skjutandet var mord. Det var krigsbrott.”

Manning greps efter att han chattat på nätet med en hacker, **Adrian Lamo**, som angav honom till FBI. Han hade skrivit: ”Gud vet vad som händer nu. Förhoppningsvis blir det diskussioner över hela världen, debatter och reformer... Jag vill att folk ska se sanningen. Jag vill inte tro att det är kört för oss.”

Först i december 2011, efter att han suttit fängslad i ett och ett halvt år utan rättegång (!), hölls förberedande förhör i en provisorisk militärdomstol. En rad åtalpunkter riktas mot Manning som hotas av livstids fängelse.

I förhören underförstod åklagaren att WikiLeaks är en terroristorganisation och hävdade att Manning bistått fienden al-Qaida.

Den militära rättegången får stor betydelse. Många tror att USA-regeringen försöker knäcka Manning för att använda honom i en kommande spioneriprocess mot WikiLeaks grundare **Julian Assange**. Fallet Manning sänder också en varning till potentiella avslöjare av USA:s krigsbrott.

Själv har Manning i ett mejl till Assange beskrivit WikiLeaks avslöjanden som ”en av vår tids mest betydelsefulla dokumentationer som avlägsnar den dimma som döljer kriget och som avslöjar det tjugoförsta århundradets asymmetriska krigföring”.

Försvarsadvokaten **Daniel Coombs** sa under de förberedande förhören: ”Historien kommer att fria min klient.”

1936 fick en antinazistisk koncentrationslägerfånge, **Carl von Ossietzky**, Nobels fredspris. Tanken är svindlande, men nog vore det ett sätt för den norska Nobelkommittén att förbättra sitt skamfylade rykte att ge priset till visselblåsaren Bradley Manning som offrat så mycket för sanningen.

Ulf Bjerén

Nominerad till fredspris

Tre medlemmar av alltinget, Islands riksdag, har nominerat **Bradley Manning** till Nobels fredspris. I sin motivering skriver de bland annat:

”Manning är soldat i amerikanska armén, anklagad för att ha släppt hundratusentals dokument till den avslöjande webbplatsen WikiLeaks. De läckta dokumenten visade en lång historia av korruption, krigsförbrytelser och imperialism av Förenta staternas regering i internationella angelägenheter... Hans påstådda handling uppges ha bidragit till att Obamaadministrationen gick med på att dra tillbaka USA:s trupper från ockupationen av Irak... De dokument som offentliggjorts av WikiLeaks borde aldrig ha undanhållits offentlig granskning. Avslöjandena – inklusive videodokumentation av en händelse där amerikanska soldater sköt ned journalister från Reuters i Irak – har bidragit till att utlösa en världsomfattande diskussion om USA:s utländska engagemang, civila krigsoffer, imperialistiska manipulationer och folkkrättens regler. Medborgare världen över har en stor tacksamhetsskuld till WikiLeaks’ whistleblower för att han belyst dessa frågor.”

Nomineringen är undertecknad av **Birgitta Jónsdóttir**, **Margrét Tryggvadóttir** och **Bór Saari**, medlemmar av det isländska parlamentet för Rörelsen.

Svensk krigsindustri tjänar på kriget

Svenska företag ska inte få exportera vapen till krigförande länder. Men Sveriges hållning till ockupationen av Irak var politiskt dubbelspel från första början, skriver Ulf Bjerén i denna artikel.

Sveriges statsminister, pressad av folkopinionen, uttalade 18 mars 2003 att det proklamerade angreppskriget mot Irak var ett brott mot folkrätten. Sverige deltog inte i ”de villigas koalition” som, anförda av USA och Storbritannien, ockuperade Irak. Men det var politiskt dubbelspel redan från början.

En månad innan det av alla väntade angreppet inleddes, samtidigt som miljoner människor över hela världen demonstrerade mot det annalkande kriget, slöts Arthuravtalet med Storbritannien.¹ Sverige skulle producera och leverera artillerispåringsutrustningen för Arthur, men engelsmännen fick skyndsamt låna den svenska krigsmaktens egna Arthursystem till ockupationen av Basra och södra Irak eftersom Sverige inte skulle hinna få färdig utrustningen i tid.

Göran Perssons regering ställde snabbt, utan att det väckte större offentlig uppmärksamhet, den svenska krigsindustrin till angriparsstaternas förfogande.

Vapenavtal med USA

Enligt riksdagens riktlinjer för vapenexport ska i princip inte svenska företag kunna exportera vapen till krigförande länder. Men dåvarande regeringen tog ett uttalande om att exporten till USA skulle fortsätta för att inte skada Sveriges ekonomiska och strategiska intressen. Tre månader efter invasionen skrevs ett särskilt samarbetsavtal om krigsmateriel med USA.

Den stora boomen för svensk vapenexport sammanföll med invasionen av Irak. På några år fördubblades försäljningen till den amerikanska krigsmakten och Sverige blev, sin litenhet till

trots, världens åttonde största vapenexportör. Idag är Sverige den tredje största exportören av krigsmateriel till USA.

USA använde pansarskottet AT4 och granatgeväret Carl Gustaf redan vid invasionen våren 2003. Sedan kom AT4CS för att användas särskilt mot fordon i irakiska städer. Saab har sålt robotmotmedelsystemet Bol och Hägglunds har sålt bandvagnar till Storbritannien. Bofors gps-styrda supergranat Excalibur och Malmö-företaget Aimpoints rödpunktssikten till automatvapen har gått i stora kvantiteter till USA:s krigsmakt i Irak.

Av särskilt intresse är att Saab Bofors Dynamics tillverkat flechetteammunition (AMD 401), en vapentyp som strider mot Genèvekonventionen då den är riktad mot civilbefolkningen, så kallade ”mjuka mål”. När den exploderar skjuter den ut mer än tusen metallpilar i ett område av hundra meter. Den har använts i kombination med granatgeväret Carl Gustaf av USA:s trupper i stadsmiljö när irakiska ”motståndsfästen” lagts i grus och aska.

Den irakiska militären har fått svenska vapen av USA. Det gäller pansarskott 86. Trots att det strider mot slutanvändarintyget med USA som uttryckligen förbjuder överlåtelse. Men enligt generaldirektören för Inspektionen för strategiska produkter **Andreas Ekman Duse**² kan inte exporten stoppas då Sveriges krigsmakt är beroende av samarbetet med supermakten. Det gäller inte minst Jas Gripen som byggs med en stor andel (cirka 50 procent) USA-tillverkade komponenter.

Bakbunden säkerhetspolitik

Ända sedan 90-talet har svenska politiker arbetat för att göra Sverige, som det heter i propositionerna, ”ömsesidigt beroende” av Nato genom vapenteknologiskt samarbete med de ledande Natomakterna. Därigenom bakbinds den svenska säkerhetspolitiken och inskränks de reella alternativen vid parlamentariskt beslutsfattande.

Nu utvecklar Uppsalaföretaget **ÅAC Microtec**, som samarbetar med

Uppsala universitet, nanosatelliter som ska guida drönare och hjälpa USA att utföra folkrättsstridiga mord från obemannade luftfarkoster³ som snart nog också kan vara kärnvapenbestyckade.

När nu USA tvingats att, i enlighet med SOFA-avtalet, dra bort merparten av de reguljära trupperna från Irak vill man säkra sin kontroll av landet och dess ”svarta guld” (oljan) på andra sätt. 15 000 legosoldater kommer (enligt uppgift i Al-Jazira) att finnas kvar liksom 5000 av de fruktade specialstyrkorna. På USA:s ambassad i Bagdad, som blir den största ambassad som någonsin funnits, finns 16 000 personer, däribland 5000 privata säkerhetsvakter. Ambassaden är enligt USA-administrationen utsatt för nästan dagliga attacker av motståndsrörelsen.

Här kommer Saab in i bilden. Pentagon har köpt Giraffe AMB från Saab för cirka 155 miljoner kronor.⁴ I UD:s dokument står: ”Giraffesystemet uppvisar en överlägsen förmåga att uppsöka, känna av och varna för kommande raket-, artilleri- och granatattacker.”

Folkrättsligt vakuum

Catherine Lutz, professor i internationella studier vid Brown University i USA är chef för ett forskningsprojekt om konsekvenserna av krig. Hon och andra analytiker oroas för hur de privata legoknektarna kommer att uppträda när de uppfattar hot mot ambassaden. Reglerna för strid (Rules of Engagement) har hemligstämplats och som privata aktörer agerar de i ett folkrättsligt vakuum. Tidigare erfarenheter av exempelvis säkerhetsbolaget Blackwater är förskräckande.

Detta bekymrar dock inte Saab AB. ”Vi ser till att systemet fungerar dygnet runt. Sedan har vi inte några synpunkter på hur kunden bedriver driften”, säger **Micael Johansson**, chef på Saab. Och fortsätter: ”USA är en viktig marknad för oss. Vi etablerar

³ Christopher Holmbäck/Aftonbladet Kultur 2012-01-06

⁴ Christopher Holmbäck/TT 2011-12-31

¹ Åsa Linderborg, Aftonbladet 2004-07-30; Fokus 2008-06-23.

² P1Morgon/Ekot 2010-11-18

Svensk storsatsning – med väpnad eskort

”Det oljerika men krigshärjade Irak har seglat upp som en av de stora framtidsmarknaderna. Och de svenska exportföretagen vill hålla sig framme.”

Det skriver *Dagens Nyheter* i en brett uppslagen och fullständigt okritisk artikel den 12 oktober 2011.

”Uppåt på börsen i Bagdad” fortsätter tidningen i nästan lyriska ordalag och berättar vidare:

”Ett fyrtiotal kostymklädda herrar och damer har transporterats ut i öknen i bepansrade fordon... I fjärran syns brinnande lågor från gastorn”.

Detta utspelas i Rumaila, ett jättelikt oljefält i södra Irak nära Basra. Handelsdepartementet, Exportrådet och representanter för svensk storindustri finns med när Scantias servicecenter för lastbilar invigs.

Vid ceremonin fattar handelsminister **Ewa Björling** mursleven och simsalabim så är anläggningen invigd.

Delegationen skyddas av beväpnade vakter i skottsäkra västar. Centret ska betjäna den expanderande oljeindustrin. Scania har fått en beställning på

4 000 fordon, värd tre miljarder kronor, av det irakiska industriministeriet.

Volvo Lastvagnar är också med liksom ABB, Esab och Atlas Copco. Ewa Björlings tidigare uppmaning att ”sätta fart på affärerna i Irak” har hör-sammats av dessa fina ”kostymklädda herrar och damer”. Förra gången det begav sig, år 2009, var det skandalomsusade Lundin Oil, numera Lundin Petroleum, med i delegationen.

Business as usual

Scania har gjort stora affärer med Irak ända sedan början av 1980-talet under **Saddam Husseins** tid. Irak var då en av Scantias största marknader. För att kringgå sanktionerna från 90-talet anlätades en rysk bulvan som ansvarade för utbetalning av ”provision” och som förmedlade ett kontrakt på 17 lastbilar och 125 bussar som gick direkt till beställaren i Irak.¹

Scantias vd Leif Östling misstänktes för brott mot FN-sanktionerna, men slapp enligt åklagare **Nils-Eric Schultz** åtal.

Scania, liksom en hel radda övriga företag, agerade naturligtvis inte utifrån några moraliska, mänskliga eller politiska synpunkter på de förödande konsekvenserna av sanktionerna mot Irak när dessa kringgicks. Idag görs lika obekymrat affärer med den brutala marionettregimen i Bagdad. Det är bara ”business as usual” med vinstmaximering som ledstjärna, oberoende av vilka som styr i landet.

Scantias ansvarige för Irak, **Gustaf Sundell**, ojar sig lite över det nuvarande säkerhetsläget i landet, liksom över korruptionen. Men han är naturligtvis optimist därför att ”ambassaden och Exportrådet finns på plats och kan ge hjälp och råd”, det vill säga i klartext att svenska skattemedel används för att finansiera PR och tillhandahålla smörjmedel för verksamheten.

Ingen av dessa fina herrar och damer ute i öknen, som beskyddas av inhyrda legoknektar, ställer sig frågan hur den här marknaden har öppnat sig för utländska kapitalintressen.

Utvecklingen är på väg åt rätt håll fortsätter Sundell, och då har han förmodligen också den positiva börs-

utvecklingen i Irak i åtanke. Det kan ju bara gå åt ett håll, det vill säga uppåt – åtminstone för en tid – eftersom starten sker i stort sett från scratch. Detta har USA och Storbritannien ”ordnat” med splitterbomber, uranvapen, tortyr, massmord och folkfördrivning.

Affärer med militärt beskydd

Den kanadensiska författarinnan **Naomi Klein** berättar i sin bok *”Chockdoktrinen”* om en konferens i Washington DC som kallas ”Återuppbyggnad av Irak 2”, där en av deltagarna argumenterade för att ”bästa tiden att investera är när det fortfarande finns blod på marken”. Det är kontentan av den så kallade chockdoktrinen att fullständigt slå sönder ett lands infrastruktur, mörda, fängsla och tortera befolkningen till total underkastelse. Så skapas först ”shock and awe” (chock och fruktan) och när detta är klart tågar den globala storfinansens in under beskydd av militäreskort. Mönstret känns igen – inte bara från Irak.

Tystnad och anpasslighet

USA och Storbritannien har infört en ekonomisk regim i Irak som inget suveränt land i världen skulle acceptera. Ockupationsmakten har privatiserat och sålt ut det som finns kvar bland ruinerna av den tidigare till stor del statligt ägda industrin och öppnat landet för utländskt kapital. Detta är ett brott mot folkrätten!

Avrättningar, tortyr, våldtäkter, massarresteringar och riktade mord på akademiker tillhör vardagen. Rättslösheten i Irak är total. Men detta bekymrar inte Sveriges regering.

Officiellt heter det att Sverige hjälper till med återuppbyggnaden. Vad det handlar om är klassisk kolonial exploatering och dessutom legitimering av brott mot folkrätten.

Anfallet på Irak 2003 var ett brott både mot folkrätten och mot FN-stadgan. Detta gäller fortfarande. Men det varken skrivs eller talas om saken längre i media eller i riksdagen. Tystnaden är nästan total, liksom anpassligheten till Förenta staternas brottsliga krigspolitik.

Svensk krigsindustri...

Forts. från föregående sida.

oss allt mer och mer och växer där. Så det är otroligt kul att vi lyckades vinna den här affären”, tillägger han.

Så cyniskt tänker vapenknoddar. Det är klassisk advokatyr. Krigsförbrytelser är inte deras bord.

Men föräldrarna vars barn får ben och armar bortsprängda eller begravs i rasmassorna av deras bombade hem. Eller änkor med familj som står utan försörjning när deras män dödas i rättfärdig kamp mot en olaglig och grym ockupation. Det är osannolikt att de delar vapenknoddars syn på ansvaret för helvetesvapens verkningar.

En strid ström av kapitaliserat barnblod rinner ner i de svenska vapenfabrikanternas fickor. Blod kan tvättas bort och pengar luktar inte.

Ulf Bjerén

¹ SR, Dagens Eko 13/11 2008.

Arne Hjorth

Kriget i Irak inte över för Saab

San Francisco TT 30 decemer 2011. Ett radarsystem från Saab ska hjälpa privata säkerhetsvakter att skydda de 16 000 anställda vid USA:s ambassad i Irak när nu USA formellt tagit hem sina styrkor. Vakternas ställning är omstridd efter tidigare incidenter. Det oroar amerikanska konfliktexperter, som påpekar att vakternas regler för strid hemligstämplats. Men den svenska försvarskoncernen är inte oroad utan gläds åt försäljningsframgången.

Giraffe AMB heter radarsystemet som USA köpt från Saab.

Legosoldater med svenska vapen

Amerikanska soldater har smugglat svensktillverkade pansarskott till privata säkerhetsvakter i Irak, uppger tidningen ETC med hänvisning till en utredning av säkerhetsbolaget Triple Canopy. I exportavtalet med Sverige har USA förbundit sig att inte ge vidare svenska vapen till någon annan part. Trots det har svenska vapen använts av säkerhetsföretag under Irakkriget

Amerikanska soldater kringgick reglementen för att ge Triple Canopy AT4:or.

Frige Ayse Berktaý!

Ayse Berktaý, fredsaktivist och en av initiativtagarna till World Tribunal on Iraq, Världstribunalen om Irak (WTI), vars kulminerande session ägde rum i Istanbul juni 2005, har fängslats tillsammans med många andra människorättsaktivister i Turkiet. På IrakSolidaritets hemsida kan du skriva på för hennes frigivning:

<http://iraksolidaritet.se/?nr=583>

Stoppa massavrättningarna!

Minst 65 personer avrättades genom hängning i Irak de första sju veckorna 2012. Flera personer hotas av avrättning. Trettiotre nya dödsdomar bekräftades 19 februari av presidentrådet.

”Ni ska förvänta er fler avrättningar under de kommande dagarna och månaderna”, sade en högre tjänsteman på Justitiedepartementet till Human Rights Watch (HRW) 8 februari.

På en enda dag, 19 januari, avrättades 34 personer (varav två kvinnor). **Navi Pillay**, FN:s kommissarie för mänskliga rättigheter var ”chockad” över dödssiffrorna med tanke på ”bristande transparens vid rättsliga förfaranden”.

”Iraks regering tycks ha gett grönt ljus åt avrättningar som de behagar”, säger **Joe Stork**, vice chef för HRW:s mellanösternarbete. RW upprörs över ”att irakiska domstolar godtar bekännelser framtvungade under tvång”.

Parlamentet antog 2005 en lag som inte bara dömer dem som eventuellt begått terrorhandlingar, utan även dem som anklagas för att finansiera, planera eller möjliggöra sådana handlingar.

Stoppa avrättningen! Frige Tariq Aziz!

Tariq Aziz,
Iraks tidi-

gare utrikesminister och vice premiärminister, hotas av avrättning. En bred opinion kräver hans frigivning.

Tariq Aziz dömdes till döden i oktober 2010 av Iraks högsta domstol i en politisk skenrättegång med ockupationens goda minne. Han är kristen, 75 år och svårt sjuk, men fick inte ens tala med sina anhöriga i telefon julen 2011. Han överlämnade sig till amerikanska armén på villkor att hans familj fick fri lejd till Amman. Han har suttit fängslad på det ökända amerikanska fängelset Camp Cropper, men överlämnades till irakisk kontroll sommaren 2011.

Hemliga informatörer slipper straff.

Enligt dåvarande inrikesministern **Jawad Al-Bolani** var 14 500 personer anklagade för olika terrorbrott. Det är rutin att anklagade efter tortyr erkänner vad som helst.

Den 24 november 2011 hängdes tolv män anklagade för ”Dujailbröllopsmassakern” i byn Dujail 2006. Sunniterrorister skulle ha dödat 70 bröllopsgäster vid ett giftermål mellan sunni och shia. Männerna erkände dådet i maj 2011, men representanter för byn Dujail förnekar massakern. Inga vittnen och inga släktingar finns. De handlar snarare om ett försök från den repressiva sektaristiska regimen att skapa split mellan religiösa och etniska grupper i enlighet med ockupationsmakten USA:s politik.

UNAMI, Amnesty, HRW och andra människorättsorganisationer kräver stopp för massavrättningar och ett moratorium i väntan på lagstiftning mot dödsstraff. IrakSolidaritet har uppmanat riksdagspartierna och andra organisationer att tillsätta oberoende internationella undersökningar som utreder brotten mot mänskliga rättigheter och att verka för tillsättandet av en speciell rapportör för mänskliga rättigheter för Irak.

Amnesty International har protesterat mot att USA överlämnar fångar till trolig tortyr och många gånger avrättning. Premiärminister **Al-Maliki** har krävt att alla medlemmar av **Saddam Husseins** regering ska avrättas.

Ockupationsmakten har ansvar för fångarnas säkerhet. **Sabah Al-Mukhtar**, ordförande för Arab Lawyers' Association i Storbritannien, säger: ”USA och Storbritannien har fortfarande skyldighet och har makten att skydda Tariq Aziz”.

Den 5 augusti 2010 fick Tariq Aziz ge en intervju. ”Vi är alla offer för USA och Storbritannien. De dödade vårt land”, säger han och sammanfattar **Bush**-erans politik i meningen ”olja och Israel”.

Åttaårsdagen av ockupationen

Den 19 mars 2011, i anslutning till åttaårsdagen av ockupationen av Irak anordnades ett protestmöte i Stockholm mot ockupationen och krigsbrotten och i solidaritet med Iraks manifesterande folk.

Sabah Al-Mukhtar, ordförande för Arab Lawyers Association i Storbritannien, talade om USA:s krigsbrott och situationen i Irak.

Författaren **Lena Kallenberg**, som kort före mötet hade mottagit Svenska Penklubbens Bernspris, talade på temat "Låt oss bli föräldrar till Fallujas barn".

Marianne Laanatza, forskare och Mellanösternexpert, belyste Iraks ekonomi samt olje- och utrikeshandelspolitiken.

Poeten och kallskänkan **Jenny Wrangborg** läste egna dikter.

Talade gjorde också **Anita Dorazio** från Asylkommittén och Läkare i världen och **Sigyn Meder** från Irak-Solidaritet.

Programmet var omväxlande med poesi mot ockupationen, personligt om barnen i Falluja, flyktingarna och en fin final med Skeppsholmens fredskör och stämningen var god.

Mötet arrangerades av IrakSolidaritet i samarbete med Folket i Bild/Kulturfront Stockholm och ABF. **Joakim Boström**, FIB/K, presenterade talarna och journalisten **Nils Lundgren** filmade.

Ett uttalande från IrakSolidaritet och Folket i Bild antogs av mötet till stöd för Iraks manifesterande folk på Tahrirtorget i Bagdad och alla frihetstorg i Irak.

Sabah Al-Mukhtar, ordf. för Arab Lawyers Association i Storbritannien.

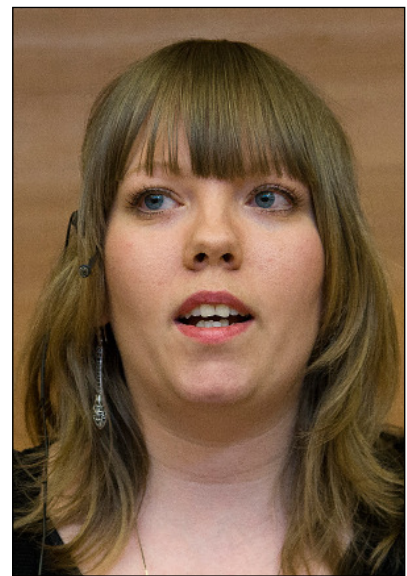
I anslutning till mötet visades två utställningar om Irak på ABF-huset, dels en dokumentär utställning om Fallujabarnen med DU-vapnets förfärliga inverkan på människor, djur och natur, av Aktionsgruppen mot radioaktiv krigsföring, ARK, dels utställningen Irak/Mesopotamien FÖRR - NU - FRAMÅT gjord 2008 till Farsta Bibliotek av Akademi ADA

och Iraksolidaritet. Nu med tillägg "Tusen tranor för fred mot radioaktiv krigsföring".

Foto: **Olof Brännström**.

Appell mot tvångsutvisningar.

Jenny Wrangborg läste Irakdikter.

Skeppsholmens fredskör under ledning av Hans Rising stod för mötets klingande final.

9 år av ockupation

Frihetsgudinnan gråter över USA:s krigsförbrytelser.

Fallujainsamlingen

Fallujainsamlingens alla insamlade medel går till offren för USA:s ockupation. Föreningen har bidragit med pengar till änkor och föräldralösa i Bagdad, flyktingar från Falluja och fattiga familjer i Mosultrakten har fått hjälp med mediciner.

Just nu bidrar föreningen med insamlade medel till den oberoende forskningen om sambanden mellan de uranvapen USA använt i Falluja och på andra platser och de lavinartat ökande missbildningarna hos barn, cancer och andra sjukdomar. Föreningen har hittills bidragit med 64 000 kronor till den oberoende forskningen.

Totalt har 228 000 kr utbetalats till olika hjälpbehov, inklusive de sjuka barnen och forskningen

Den 22 februari 2012 hade 282 685 kronor insamlats.

Revisorer: **Tomas Bolme** och **Bo Stenström**.

Sätt in ditt bidrag på pg: 116 73-1

Kom med i solidaritetsarbetet

Du behövs för att...

- ... bidra till ett slut på ockupationen.
- ... bemöta den desinformation som sprids om läget i Irak.
- ... tala med människor, samla pengar till Fallujainsamlingen, sälja vår tidning, förbereda seminarier och annan opinionsbildning.
- ... kräva att krigsförbrytare ska åtalas.

Det irakiska folket behöver din solidaritet!

Brännpunkt Irak ges ut av föreningen **IrakSolidaritet** i Stockholm.

Iraksolidaritets plattform:

- USA ut ur Irak – villkorslöst och omedelbart!
- Ett fritt och självständigt Irak!
- Stöd motståndskampen!
- Inget svenskt stöd till ockupationen!

Vill du bli medlem i föreningen IrakSolidaritet stödjer du vår plattform och betalar 200 kr/år om du är förvärvsarbetande (annars 100 kr).

Inbetalning sker till föreningens pg 40 96 92-1.

Kontakt: info@iraksolidaritet.se

Hemsida: www.iraksolidaritet.se

Ansvarig utgivare: **Sigyn Meder**.

Redaktör: **Christer Lundgren**.

Alla skribenter står för sina egna texter.

Myran Grafiska 2012

